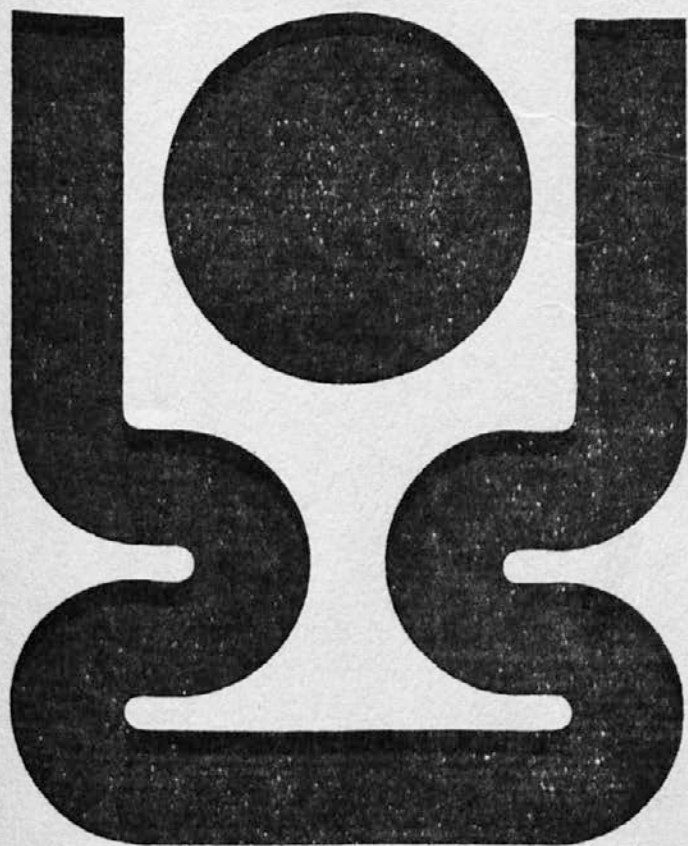

MISLI

LETO XXII.

MAJ, 1973

ŠTEVILKA 5

**"LJUBITE SE
MED SEBOJ,
KAKOR SEM
VAS JAZ LJUBIL"**

(Jan 15, 12)

Registered at the C.F.C. authorities, no transmission of post as a periodical, Category A.

ANZELJANA
Ljubljana

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA

- Klofuta materinstvu — stran 113
Nema prošnja (pesem) — Dragica Gelt — stran 115
Mati je vredna naše ljubezni — Igor — stran 115
Mariji (pesem) — I. Burnik — stran 117
Pomembna obletnica — stran 118
Beneška Slovenija — Rudolf Smersu — stran 118
Srečanje (črtica) — S. R. — stran 121
Ukrajinska univerza in Slovenci — stran 121
— kdo naslednji? . . . — stran 122
P. Bazilij tipka — stran 124
Izpod Triglava — stran 126
Apostolska dela — razlaga p. Bernard — stran 128
Slovenik vabi . . . — stran 130
Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 131
Vinko Zaletel piše — stran 131
Prošnja (pesem) — Danica Novak — stran 133
Naše nabirke — stran 133
Izpod sydneyjskih stolpov — P. Valerijan — stran 135
Z vseh vetrov — stran 138
Kotiček naših malih — stran 140
Križem avstralske Slovenije — stran 141

NAROČI IN BERI!

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI —
Kraсна knjiga o Baragovem češčenju Matere božje.
Spisal dr. Filip Žakelj. Cena dva dolarja.

V zalogi imamo še tudi nekaj Zbornikov prejšnjih
let. Kdor želi z njimi obogatiti svojo knjižnico, so
mu na razpolago po tri dolarje.

V Argentini je Baragovo misijonišče izdalo novo knji-
go: življenjepiš velikega Slovenca — skopljskega ško-
fa, božjega služabnika JANEZA GNIDOVCA. 227 strani,
s številnimi slikami. Spisal Alojzij Gerzinič. Cena
vezani knjigi \$2.50, broširani \$2.—.

Iz Kanade pa je dospel prvi del življenjepišnega ro-
mana o škofu Frideriku Baragu: LE ENO JE POTREB-
NO. Spisal Karel Mauser. Cena vezani knjigi \$3.—,
broširani \$2.—.

Iz ZDA pričakujemo novo pošiljko BELE KNJIGE,
ki prikazuje razvoj v naši domovini od aprila 1941 do
maja 1945 ter vsebuje okrog 10.000 imen v tem od-
dobju pobitih Slovencev ter vrnjencev iz Vetrinja. Cena
pet dolarjev.

oOo

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepišno
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

LETO XXII.

MAJ, 1973

STEVILKA 5

Klofuta materinstvu

MAJ JE MARIJIN MESEC in gotovo prav zato izbran za mesec, ko praznujemo spomin naših mamic. **Materinski dan** obhajamo na drugo majsko nedeljo. Koliko prireditev po naših odrih, po šolskih ter cerkvenih prostorih materam v čast! Otroci zbirajo svoje skromne prihranke že tedne prej ter razmišljajo, kaj bodo svojim mamicam kupili. Za vsako mamicco je prijetno presenečenje, ko ji otroci morda na ta njen dan prinesejo celo zajtrk na posteljo — pa četudi je kruh preveč zapečen in kava premočna ter mleko prismojeno . . . vseeno tekne bolj kot najboljši zajtrk v hotelu, ker je njegova zabela LJUBEZEN.

Koliko otrok bi na ta dan rado objelo svoje mamicice in jim prineslo darove, pa žal niso dočakali rojstva. Nezaželjeni so bili s silo iztrgani iz materinega telesa. Niso prejeli ljubezni one osebe, ki bi jih morala prva ljubiti in bi jo danes tako radi klicali: "Mamica! . . ." Žal ji zdaj ne morejo vračati svojih dokazov hvaležne otroške ljubezni za njen dan. Žalostna ironija modernega časa, ko prav tam, kjer je več ali manj vsega v izobilju, ne znajo več ceniti materinske žrtve in se je boje. Posledice so neprecenljive: razdejanje v dušah, razdejanje po družinah, splošno pomanjkanje ljubezni po svetu . . .

Zdi se mi, da je letos pri vseh pripravah in objavah o materinskem dnevu prav **materinstvo dobilo klofuto**, ki bi si jo bogata Australija lahko prihranila: 10. maja, komaj nekaj dni pred materinskim dnevom, bosta dva člana viktorijske delavske stranke — Antony Lamb in David McKenzie — predložila federalnemu parlamentu **uzakonitev splava na zahtevo ("abortion on demand")**. Kljub javnemu odobravanju Prime-Ministra Whitlame in mnogih članov vlade smemo le upati, da sramotni predlog legalizirati umor nerojenega otroka ne bo sprejet in uzakonjen, a bo v tem primeru kasneje brez dvoma prišlo do novih poskusov. Če pa bo zakon sprejet, bo to žalostno dejstvo propada javne morale,

kjer niti življenje, ki se braniti ne more, ni več zaščiteno.

Napoved predloga je vzbudila mnogo javnih protestov, ne le s strani katoliške Cerkve, ampak tudi s strani drugih veroizpovedi ter ljudi, ki so le humanisti in se ne prištevajo nikamor, čutijo pa v svoji vesti, kaj pomeni življenje in njegov nasilni odvzem. Ustanovljena je bila tudi posebna organizacija z imenom **National Right to Life Association**, ki se zlasti s publiciteto trudi prikazati javnosti pravilno gledanje na splav in pravico slehernega spočetega bitja do življenja.

So neizpodbitna dejstva, ki jih propagatorji splava in njegovega uzakonjenja taje ali pa o njih vsaj načrtno molče. In vendar gre za novo življenje, ki se prične razvijati s spočetjem in ga medicinska znanost ne more zanikati. To novo življenje ni samo "zdrizasta snov, ki nič ne pomeni". Medicinska znanost nam dokazuje prav obratno: v času, ko pri nosečnici odpade prva mesečna čišča, na tej "zdrizasti snovi" lahko zaznamo že vse potrebne organe človeškega telesa. Otrokovo srce začne biti že v četrtem tednu po spočetju. V sedmem tednu življenja ima to nerojeno bitje že popolnoma formiran obrazek, s trepalnicami in obrvmi, ter ima v svojih ustecah že dvajset vzboklinic za dvajset bodočih mlečnih zobkov. V desetem tednu se otrok že z lastno silo giblje, z enajstim tednom pa je že zmožen sesati palček svoje roke . . . In to naj bo le "zdrizasta snov, ki nič ne pomeni"? Kaj moremo nasilno odstranitev tega novega bitja imenovati drugače kot

**EVERY CHILD HAS
THE RIGHT TO LIFE
SAY NO TO ABORTION ON DEMAND**

umor, umor bitja, ki se brani in je vredno vse materinske skrbi in ljubezni?

Brezvestni zdravniki in propagatorji splava tudi nočejo mnogo govoriti o tem, kako se splav izvrši. Saj bi prav s tem javnost kmalu uvidela, da gre za več kot zgolj "zdrizasto snov". En način je, da iztrgajo to bitje iz materinega telesa po kosih, ki so že mali formirani udje — ali pa otročka izsesajo v celosti ali v kosih s posebno sesalno pripravo. Drug način je s kemično raztopino povzročiti detetu smrt v teku ene ure, da je nato predčasno "rojeno" mrtvo. "Mini carski rez" imenujejo metodo, ko je otrok odstranjen z operacijo. Če že ni mrtev zaradi kemične raztopnine, umre po odstranitvi. Pri tej zadnji metodi umora so slišali otroka že celo jokati. Kaj je to res samo "zdrizasta snov, ki nič ne pomeni" . . . ?

Ena največjih laži propagandistov uzakonjenja splava je tudi izgovor, da "ima mati vendar pravico odločati o svojem lastnem telesu". Medicinska znanost uči, da v resnici to nerajeno bitje ni le del materinega telesa. Res s svoji nemoči zavisi od matere in od nje dobiva hrano. A pri vsem tem ima svoje lastno individualno življenje, bitje lastnega srca, lastno kri in njegova kri spada v grupo, ki ni nujno ista kot materina. Pri vseh teh dejstvih pa bi nas radi prepričali, da to novo individualno bitje z lastnim življenjem za mater ni kaj več kot morda njen slepič . . .

Toliko zakoncev je, ki bi želeli otroke, pa jih ne morejo imeti. Dolge mesece in celo leta čakajo na adopcijo otroka. Z radostjo sprejemajo nezaželjene otroke, jim dajo svojo ljubezen in zdravo rast v svoji

družini. Boljša ureditev možnosti adopcije je vse bolj človečanski odgovor na nezaželjeno nosečnost kot pa uzakonitev splava. Enako boljši pouk in izboljšana metoda načrtovanja družin, ki bi res odgovarjala vsem moralnim pogledom, dalje ureditev posvetovalnic za neporočene ali poročene matere, skrbstvo zanje in podobno . . .

Brez dvoma je uzakonjenje splava odmik od poštene poti človeškega napredka, degradacija plemenitega poklica zdravnika, ki naj življenja rešuje, ne pa jih ubija. Z umori si človeštvo boljšega standarda in sreče ne bo pridobilo. Ravno nasprotno: umor rodi umor. Človek, ki ga umora ni več strah, bo postal nenasitna zver. Britanski propagandisti uzakonitve splava danes že kriče, da bi morali uzakoniti tudi umor starih in bolnih ("mercy killing"). Kaj nam potem še pomeni življenje in svoboda in blagostanje, če korak za korakom padamo pod nivo živali? Znameniti dr. Albert Schweitzer je dejal: "Če človek izgubi spoštovanje do enega dela življenja, bo izgubil spoštovanje tudi do celotnega življenja".

V mesecu materinskega dne bodimo vsi še posebej hvaležni svojim mamam, pa naj bodo še žive ali že pokojne. Dale so nam življenje, pa v mnogo hujših časih kot so danes in v mnogo težjih življenjskih razmerah kot so avstralske. Dale so nam svojo ljubezen, ki bi žrtvovala celo lastno življenje za naše. Bog jim poplačaj za vse! Ob mislih nanje in njih ljubezen je vsa ta borba brezvestnežev in sebičnežev za uzakonitev splava še bolj umazana in nevredna človeškega dostojanstva.

Dokument človeške krutosti, ki naj bi bila uzakonjena: ti razmesarjeni deli so bili še pred nekaj minutami živo in razvijajoče se človeško telesce v prvih tednih življenja. Obe ročici in ena noglca sta še dobro vidni.

" . . . Naj bo že enkrat konec napadom na življenje in človekovo dostojanstvo! Naj bo konec hladnokrvni nehumanosti, ki uničuje nebolgljeno in nemočno življenje v materinem telesu, naj bo konec kriminala, ki je vedno bolj organiziran in profesionalen!..."

Papež Pavel VI. na letošnji veliki petek, ko je govoril po križevem potu v rimskem koloseju.

NEMA PROŠNJA

Usteca so nema — ne morem kričati,
nožice v rasti — ne morem bežati,
z ročicami se ne braniti!
Samo srce sem:
drobno,
boječe,
drhteče . . .

Biser sem, mati,
biser nanizan na nitko sem sreče.
Biser, ki srečati s tvojim smehljazem želi se.

Daj, da nabereš ti cvetja na pisani trati,
čujem žvrgolenje ptic
in pobožam metulja!

Daj, da objamem te,
rečem ti: "MATI! . . ."

Od Njega izbrana si,
Ti, zame edina
časa življenja!

Ne oropaj me zvezdic in sonca,
toplote in sladkega mleka,
ne diha pomladi
in hladne snežinke!

O, mati,
ne ubij me!
Kaj ni nas dovolj že umrlo brez groba?

DRAGICA GELT

MATI JE VREDNA NAŠE LJUBEZNI

IGOR

DOLGA VRSTA LET je že, kar sem zapustil domovino in — mamo v njej. Vsa drobna in upognjena je stala pred menoj in v taki, kot sem jo videl tedaj, sem spoznal, da bom po njej za vedno ljubil vse naše slovenske mame in vse matere sveta.

Da, maj 1945! Prav v teh dneh okrog materinskega dne spomini še bolj ožive. Preden sem odšel, sem se sklonil skozi okno, da bi še zadnjč pozdravil Ljubljano, moj rojstni kraj. Otožni mrak je poljubljal mesto. Poslednje čete naših fantov so se unikale in na drugi strani Ljubljani so se že zbirali "osvojevalci", da zasedejo prazno prestolico . . . Zazeblo me je pri srcu. V naglici sem se obrnil od okna in pri tem zadel ob cvetlični lonček, v katerem je sanjalo prvo pomladno brstje. Padel je na tla in

se glásno razbil. Zemlja se je razsula po sobi. Tedaj se je mati molče sklonila, nabrala v prgišče nekaj prsti, jo zavila v robec in mi jo izročila.

"Kjer koli boš, nosi to zemljo s seboj! Naj te spominja tvoje domovine in tvoje mame! Še ostalo zemljo, ki je po tleh, bom pobrala. To bom hranila zase in kadar se bodo iztekli moji dnevi, bom prosila, naj mi jo polože na srce. Ta zemlja, katere del boš nosil s seboj, naju bo družila. Bodi pošten in plemenit! Bog naj te spremlja in vodi! . . ." mi je rekla s svojim trepetajočim glasom.

Odšel sem v noč. Od tedaj pa do danes sem v vseh težkih trenutkih življenja po tujem jemal v roke tisto prgišče slovenske prsti. Ob mislih na domovino in mamo sem iskal moči in nasve-

Od vseh
smehljajev
je mamičin
smehljaj
najlepši . . .

tov, da bi prav uravnaval vsa svoja dejanja; ob mislih na oboje sem ljubil in hrepenel . . .

*

Nekoč me je tu, sredi velemestnega vrveža, srečal prijatelj moje mladosti. Pa mi pravi sredi pogovora: "Bral sem nekatere tvoje stvari. Včasih se ti kaj posreči, da še kar dobro napišeš. Toda, povej mi: o čem pišeš najteže?"

Nikoli nisem razmišljal o tem, toda tisti trenutek mi je postalo popolnoma jasno in brez oklevanja sem mu odgovoril: "O materi! O materi pisati je najteže! Saj v človeški govorici ni tistih besed, s katerimi bi lahko opisal vso lepoto, ki mi vzvalovi srce, kadar pomislim na svojo mater. Samo eno besedo poznam, ki pove vse. Ta beseda je: mati! . . ."

Tisto noč po tem nenadnem vprašanju dolgo nisem zaspal. Premišljal sem tole: leto za letom pripravljamo materinske proslave, leto za letom želimo našim materam sto sreč in jim poklanjamo na kupe lepih besed. Naučimo otročiče, da pojo in rajajo po odru. Brskamo po vseh knjigah in iščemo najlepših pesmic o materi. Naprosimo govornike, da povedo nekaj plemenitih misli. Ob koncu zaploskamo in gremo veseli domov . . .

"Lepo je bilo!" se pohvalimo po proslavi in s tem se nam zdi, da imamo naše matere že dovolj radi.

In vendar: delamo jim krivico! Kaj imajo

naše mame od tega, če jih primerjamo s svečami, ki dogorevajo in se uživajo za druge: če jih imenujemo čuvarice domačega ognjišča, svečenice, posrednice življenja in ljubezni!? Vse to so le besede. Besede brez dejanj pa so kot zimsko jutro. Kadar v takem jutru posije sonce, sicer res razžari in osvetli, toda ne ogreje in ne stali ledu. Tudi naše besede so samo blesteče fraze, če ostane samo pri njih. In v tem smo dostikrat krivični do svojih mater: zanje imamo dosti lepih besed, a še to samo enkrat na leto — na materinski dan. In naša dejanja? Naša dejanja pa so približno taka:

*

Imel sem prijatelja. Isti nazori so naju družili, ista hrepenenja, isti pogledi na življenje in njegove uganke. Pred leti pa se je fant kar nenadoma izgubil. Oddaljil se je od skupnosti in postal kot trohneč list, ki ga je veter odtrgal in vrgel neznanokam.

Pa sem tega prijatelja čisto nepričakovano srečal. Govorila sva o tem in onem in videl sem, da je izgubil stik z vsem, kar je slovenskega.

"Veš, velik in lep je svet. Naša Slovenija je tako majhna in brezpomembna deželica . . . Toda dostikrat, takole ob samotnih večerih, le zahrepenim po domačem ognjišču . . ." mi je dejal ob koncu pogovora.

Ni moja navada, da bi kdaj preglasno govoril. Toda ko je on končal, sem skoraj zavpil: "Lažnik in hinavec si! Kajti ni tistih nekaj kosov opeke in kamenja, iz katerih je ognjišče, ki po njih hrepeniš. Ne! Tvoja mati je, ki bi jo rad spet videl in veš, da stoji ob ognjišču in misli nate. Pa te je sram priznati, da imaš svojo mamo rad . . ."

Ko sva se ločila, sva si krepko stisnila desnico in si pogledala v oči. Vedela sva oba, da se bova v bodoče spet večkrat našla, kajti prav misel na mater nas plemeniti in nas vrača k slovenstvu, če smo se kdaj od njega oddaljili.

Da, v tem naši fantje dostikrat greše: sram jih je priznati ljubezen do matere. Mislijo, da so manj fantovski in manj moški, če javno pokažejo, da znajo ljubiti svojo mater. Komaj jim je pognal prvi puh pod nosom, že korajžno sklepaajo, da jim mame ni več treba.

*

Poznam dekle, ki dela v tovarni. Poleg tega mora biti v vseh — zanjo potrebnih in nepotrebnih — društvih. Nobene zabave ne bo zamudila. Vsaj enkrat na teden se mora sestati s svojimi prijateljicami in skupno z njimi premleti vse, kar se je in kar se ni, ali kar bi se lahko zgodilo med znanci. Ko pa pride domov, naj že bo iz dela ali svojih potov, je vedno prvi pozdrav mami: "Joj, mama, kako sem utrujena! Pomisli: osem ur dela v tovarni! Potem pa letanje po mestu! ... Ali si že kaj skuhala? Si oprala moje nogavice? Si zašila in zlikala mojo bluzo? Si že očistila in pripravila moj črni kostim, ki ga bom jutri oblekla? ..."

Nato dekle povečerja. Ko je treba pomivati posodno, se pa spet začne: "Joj, mamica zlata, kako sem trudna! Kako tovarna zbije človeka! Samo malo bom še tu posedela — za delo mi pa res ni ..."

Njena mama pa vstaja zjutraj ob petih, dela ves dan in malokdaj leže k počitku pred polnočjo ... Neplačana služkinja svoje kćerke ...

*

Zadnjič je nek moj tovariš iz šolskih in vojaških let slavil svoj god. Je fant, da ga je veselje pogledati: postaven, vedno lepo oblečen, vljuden. Povabil me je na slavnostno kosilo. Njegova mama je nosila na mizo in si z odlično postrežbo toliko prizadevala, da sem se čudil. Ko je bilo kosilo pri kraju, je šele sama prisedla. In ker se s temi našimi mamicami vedno rad menim, sva pričela pogovor: o našem življenju, o spominih na dom, o žegnanjih, o setvi in košnji, o živini in še marsikaj, kar je zagnila preteklost.

Mariji

Odkril sem Te
— poslej si večno moja.
Moj tožen glas in vsa ta bol,
ki nosim jo
kot bi prenašal pol sveta,
gresta tudi s Tabo,
ki si darovala v odrešenju Luč.

K Tebi se oziram,
ko v mraku hiram, ker me boli
na samem dnu krvavih pljuč:
Ta kolne, drugi joče, tretji ubija —
kajti — morda oni niso znali najti
miru, ki ga brez Vaju ni.
O Jezus, o Marija!

I. BURNIK

Pomembna obletnica

LETOS OBHAJAMO avstralski Slovenci posebno obletnico. Mesec je res že minil, a visoki obisk in kongres sta dosti velika vzroka, da se je urednik spomnil nanjo še sedaj. Nič ne de, saj leto obletnice še ni končano in ne sme kar tako mimo nas!

Če me moji zapiski ne varajo, je letos v februarju poteklo 25 let, kar je prva slovenska begunska skupina dospela v Avstralijo. Sicer je bilo na peti celini že pred vojno nekaj primorskih in beneških Slovencev, a prihajali so kot redki posamezniki in z italijanskim potnim listom. Avstralija jih kot Slovence ni poznala in ni priznala — kljub temu, da so bili zavedni sinovi svojega naroda. Nekatere teh družin poznam in iz srca občudujem, da so kljub letom izoliranosti tako lepo ohranile slovenski jezik. Že več tu rojenih njihovih sinov in hčera sem poročil in vsi so govorili slovensko. Če so ti možaki delali v busu, so se radi družili in peli slovenske pesmi; če so družine zvedele ena za drugo, so se rade obiskovale in si pomagale.

Pravi val slovenskih priseljencev se je pričel šele po vojni, ko je Avstralija — žal res ena zadnjih držav — odprla vrata številnim beguncem, ki so oropani svoje domovine po številnih evropskih taboriščih težko čakali na izselitev. Ta val tisočev se je pričel s prvo sku-

pinico štirih slovenskih fantov, ki so v Avstralijo dopeli na ladji "General Steward" dne 13. februarja 1948. Dva živita v Adelaidi: Nace Ahlin in Franc Flajnik; tretji je Jože Božič in živi v Horsley Parku, N.S.W.; četrti pa je pokojni Vilko Potnik, ki je lani umrl v Adelaidi.

Kako so se ti štirje fantje tistikrat pred petindvajsetimi leti ob prihodu počutili, si lahko predstavljamo. Kot osamele ptičke, ki so se oddaljile od jate. Gotovo jih ni nihče sprejel in jim želel veselo dobrodošlico. Nova dežela, drug jezik, nove navade . . . Bodočnost jih je najbrž skrbela. Prav gotovo pa niso takrat niti sanjali, da bo še toliko tisočev rojakov prišlo za njimi in bo tudi na petem kontinentu dokaj poznano ime SLOVENEK, ter bo ob marsikateri priliki ponosno plaplala slovenska narodna zastava.

Vsem trem preživelim našim prvim povojnim izseljencem ob priliki 25-letnice tudi MISLI iz srca čestitajo. Če pa nas zapiski varajo in je kdo prišel v Avstralijo pred njimi, naj se le oglasi. Rade volje popravimo datum prihoda prvega slovenskega izseljenca in z njim začetka našega povojnega izseljenstva na peto celino. Naši trije pionirji gotovo ne bodo imeli nič proti, saj obletnica zanje še vedno velja.

Petindvajset let! Lepa doba! Marsikaj smo v njej ustvarili — tako posamezniki kot narodna skupnost. Še več pa bi lahko napravili za skupnost, če bi bilo med nami več zaupanja in sodelovanja.

BENEŠKA SLOVENIJA

V eni zadnji številki argentinske SVOBODNE SLOVENIJE smo brali tale članek. Napisal ga je Rudolf Smersu, ki je tudi naš naročnik. Je zanimiv in nam lepo prikaže žalostne in vesele novice naših zemejskih bratov, ki že dolgo bijejo svoj boj za obstanek. Gotovo bo zanimal tudi bravec MISLI, zlasti naše beneške Slovence. — Urednik

Beneški Slovenci so del slovenskega naroda in Beneška Slovenija je del slovenske domovine — saj leži na strnjem slovenskem ozemlju med reko Idrijo zahodno od Krmina in med pogorjem Kanina. Na zahodu jo oklepajo reka Bela, reka Ter ter cesta Fojda — Čedad — Krmin. Na tem ozemlju, ki meri približno 450 kvad. km, živi okoli 40.000 Slovencev.

V zadnje času prihajajo iz Beneške Slovenije razne novice: ene so take, da smo jih lahko veseli, druge pa nas napolnjujejo s skrbjo.

Veseli smo novic o živahnem kulturnem delu beneških Slovencev. Ustanavljajo se slovenska društva, zlasti pevski zbori, vršijo se pevski nastopi. Narodna zavest raste. V tem oziru se je marsikaj spremenilo na boljše, čeprav so še vedno na delu italijanske šovinitične sile, ki bi rade poitalijančile ta košček našega naroda. Če pomislimo, da izvajajo Italijani ta pritisk že nad sto let, potem je pravi čudež, da beneški Slovenci niso utonili v italijanskem morju.

OD LETA 1420 DO LETA 1866

Bežen pogled v zgodovino beneških Slovencev pove, da so prišli beneški Slovenci skupaj s sosedi Furlani leta 1420 pod oblast beneške republike. Benečani so se močno trudili, da bi si pridobili naklonjenost Slovencev, ker so se zavedali, kolikega pomena so zanje te slovenske naselbine, ležeče na meji proti Avstriji. Zato so jim pustili njihovo samoupravo in jim podelili nove pravice in privilegije. Tudi so jih oprostili raznih davkov. Pošiljali so med nje slovenske duhovnike. Ker so Benečani s svojimi slovenskimi podložniki obzirno ravnali, so se ti privadili njihovemu gospodstvu. Po padcu beneške republike je te kraje zasedla Avstrija, ki je v svoji politični kratkovidnosti vzela beneškim Slovincem že stoletja trajajočo samoupravo, preklicala finančne olajšave, prepovedala lastno sodstvo in druge privilegije. Leta 1866 se je vršil v beneški Sloveniji plebiscit, ki naj odloči, kam naj ta Slovenija spada: ali pod Italijo, ali pod Avstrijo, Beneški Slovenci so sko-

ČEDAD

— starodavno mesto

beneške SLOVENIJE

raj soglasno volili za Italijo, ki je obljubljala, da bo spoštovala pravice, ki so si jih pridobili pod Benečani. Toda Italijani niso držali besede in niso vrnili beneškim Slovincem pravic in privilegijev, katere jim je vzela Avstrija. Nasprotno, začelo se je poitalijančevanje, ki je doseglo svoj višek pod fašizmom, ki pa se je nadaljevalo tudi še po padcu fašizma in traja še danes.

Poitalijančevanje se je vršilo in se še vrši v beneški Sloveniji, zlasti v šolah. Šole so namreč samo italijanske. Edina slovenska beseda izven domače hiše je bila v cerkvi in ta je ohranjala slovenski jezik in slovensko zavest med beneškimi Slovenci. Zato se je zlasti fašizem spravil z vso silo tudi nad slovenske duhovnike in jim onemogočil delo v slovenščini. Žal, da so to raznarodovalno delo podpirali tudi šovinistični italijanski cerkveni krogi v Vidmu, pod katerih oblast spadajo beneški Slovenci. Nedavno je bil predčasno upokojen videmski nadškof Zafonato, ki Slovincem ni bil naklonjen, in beneški Slovenci upajo, da se bodo pod novim škofom razmere zboljšale.

ZAMUJENA PRILožNOST

Glede osnovnih šol v Beneški Sloveniji bi bile razmere danes verjetno drugačne, ako bi med zadnjo svetovno vojno izrabili edinstveno priložnost, ki se je tedaj nudila. V letu 1943 so se namreč na Primorskem in Goriškem ustanovljale slovenske šole. Tudi bi se tedaj lahko ustanovile v Beneški Sloveniji, ker nemška zasedbena oblast ni nasprotala. Več slovenskih učiteljev je bilo pripravljenih iti v Beneško Slovenijo poučevati slovenske otroke. Tedaj je služboval v Vidmu kot profesor pisatelj dr. Andrej Budal, pristaš komunistične O.F. S svojim vplivom, ki ga je imel med beneškimi Slovenci, je dosegel, da se tedaj niso odprle slovenske šole v Beneški Sloveniji. Sam je zapisal v Trinkovem zborniku, ki ga je leta 1946 izdala v Trstu komunistična Gregorčičeva založba, da je bil odločno proti te-

mu, da bi sprejemali nemške ponudbe. Tako je bila zamujena edinstvena priložnost — prva v sto letih — da dobe beneški Slovenci slovenske šole. In kakor so na Tržaškem in Goriškem ostale slovenske šole tudi še potem, ko so te kraje dobili spet Italijani, tako bi ostale tudi v Beneški Sloveniji, ker bi se Italijani ne upali vzeti tega, kar so ljudje že imeli. Budalova trditve, da so Nemci ponujali slovenske šole, ne drži. Nemce so slovenske šole kaj malo zanimale. Slovenske šole su ustanovljali slovenski šolniki in drugi za slovenstvo zavzeti ljudje. Usodni strankarsko politični fanatizem dr. Buđala je napravil nepopravljivo krivico in škodo beneškim Slovincem in vsemu rodu.

IZSELJAVANJE BENEŠKIH SLOVENCEV

Beneškim Slovincem ne ubija njihove življenjske moči samo italijanska asimilacijska politika, ampak tudi množično izseljavanje.

Versko glasilo beneških Slovencev "Dom", ki izhaja v Dreki v Nadiški dolini, je nedavno priobčilo podatke o gibanju prebivalstva videmske pokrajine, kamor spada tudi beneška Slovenija, za obdobje 1961—1971. Iz teh podatkov je razvidno veliko upadanje števila prebivalcev v popolnoma ali pretežno slovenskih občinah. Tako se je v deset občinah število prebivalstva skrčilo od 21.291 na 13.783 t.j. za 35,26%. To so strašne številke! Izseljuje se mladi rod v iskanju boljšega in lažje dosegljivega kruha. Doma ostajajo stari ljudje. Tako se dogaja, da izumirajo in ostajajo brez ljudi nad tisoč let stara slovenska naselja, ki so preživela vse mogoče viharje. Stari ljudje se še krčevito drže svoje zemlje. Toda kdo bo po njihovi smrtni lastnik stare in svete slovenske zemlje?

ZARKI UPANJA

Rekli smo, da prihajajo zadnje čase tudi vesele novice iz beneške Slovenije o živahnem kulturnem delu beneških Slovencev. Veliko zaslugo za ta prepored be-

neških Slovencev imata zlasti slovenska duhovnika Cenčič in Lavrenčič in še drugi ter slovensko versko glasilo "Dom". Za poglobitev narodne zavesti je važen tudi list "Matajur". — Velikega pomena je tudi delovanje izseljenskih beneških Slovencev, ki so razpršeni po svetu, ker pa se zadnje čase vedno bolj zanimajo za vprašanja svoje domovine. Ti izseljenci niso bili v prejšnjih letih nič med seboj povezani in tudi ni bilo opaziti, da bi se kaj posebno zanimali za razmere doma. V zadnjem času pa je položaj bistveno drugačen. Beneški Slovenci so v zdomstvu ustanovili Društvo slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije. To društvo združuje beneške rojake, zaposlene v Švici in Belgiji (kjer jih je največ) pa tudi v ostalih državah ter tudi v notranjosti Italije. Društvo je nastalo leta 1968, ima danes 1065 članov in članic in je razdeljeno na 20 sekcij.

Omenjeno društvo je napravilo nekaj pomembnih korakov v korist beneških Slovencev. Naj omenimo nekatere: Leta 1969 so se zastopniki društva udeležili v Švici velikega zborovanja izseljencev iz Italije in dosegli, da je prišla v resolucijo zahteva po priznanju narodnostnih pravic beneških Slovencev. — V letu 1970

je bilo društvo sprejeto v Švicarsko državno izseljensko organizacijo. Istega leta je bila na skupnem zborovanju slovenskih in furlanskih izseljencev v Yverdonu sprejeta resolucija z zahtevo, da deželni svet Furlanije-Juljske krajine in italijanski ministrski svet javno priznata obstoj slovenske narodnostne skupnosti v videmski pokrajini. — Pozneje se je društvo udeležilo še enega skupnega zborovanja slovenskih in furlanskih izseljencev v Lausanneu, kjer je bila izglasovana resolucija z zahtevo po priznanju slovenske narodnostne skupnosti. — V januarju 1971 se je začelo zbiranje podpisov k dokumentu z zahtevo po zaščiti beneških Slovencev. V septembru 1972 je predstavništvo društva izročilo italijanskemu poslaniku v Bernu listino z zahtevo po spoštovanju pravic beneških Slovencev in zlasti po odprtju slovenskih šol v videmski pokrajini.

Beneški Slovenci bijejo težak boj za svoj obstoj. Dolžnost vseh Slovencev po vsem svetu je, da ta boj z vsemi svojimi močmi podpro. Zlasti pa bi bila dolžnost matične domovine, da s primernimi diplomatskimi koraki in materialnimi sredstvi pomaga temu najbolj južnozahodnemu delu slovenskega naroda.

STARA GORA — znamenita in starodavna božja pot beneških Slovencev. Kakor utrjen srednjeveški grad stoji cerkev na grišu. Tu je slovensko ljudstvo v težkih dneh iskalo varstva — tu išče pri Mariji tolažbo tudi danes . . .

Srečanje

BILO JE ČISTO slučajno srečanje in Tomaž je bil dobro staro gospo skoraj pozabil. Le od časa do časa se je spomnil nanjo, kadar je imel v mislih lepe počitniške dneve ob morju.

Bilo je nedavno, poleti, ko je toplo sonce grelo obalo, skrbno obdelane vrtičke, zidove hiš in ceste. Da bi si prihranil denar, je šel kar peš na kratek sprehod in si malo ogledal okolico. Izkoristil je vsako bližnjico, ker se je namerno umikal cesti. Ozke steziče med zidom in ograjenimi vrtovi so dajale vsej tej odmaknjenosti od življenja še bolj otožno sliko. Prav to razpoloženje je bilo krivo, da je pri nekem vhodu v hišo obstal in tam zagledal na teh svojih bližnjicah — prvo človeško bitje.

Tomaž ni nikoli razmišljal, čemu je stara ženica tako hitro prišla k vratom ter ga ljubeznivo vprašala, če morda koga išče... Mogoče je že dolgo čakala na kakšen obisk — obisk, ki ni nikoli prišel, ker revica pač ni imela koga pričakovati.

Kmalu sta bila v živahnem razgovoru. Starka ga je celo peljala v svojo hišico. Pripovedovala mu je o svojem pokojnem možu, o sinu-edincu, ki je umrl ko je komaj začel živeti, o svojih sestrah, ki kdaj pa kdaj pridejo k njej... Pokazala mu je celo nekaj fotografij.

Ko se je od nje poslavljaj, je Tomaž obljubil, da ji bo pisal. Pa ne tako, kot tisti ljubeznivi študent, ki je bil pred letom dni pri njej, kakor mu je pripovedovala. Tistemu je celo dala nekaj

denarja, ker so ga okradli — pa ji ni nikoli postal obljubljenega pozdrava. Tomaž jo je tolažil, da je tisti študent prav gotovo ni pozabil, le časa nima, da bi ji pisal. Vendar o tem sam ni bil popolnoma prepričan...

Enkrat, dvakrat ji je res pisal in potem je na starko tudi Tomaž domala pozabil. Slučajno je pri pospravljanju sobe našel njeno zadnje ljubeznivo pismo. Končno bi tej ženici res lahko spet pisal... Najbolje takoj, sicer bo spet odložil v nedogled.

Res je napisal pisemsko stran. Ni ga stalo dosti truda.

Teden dni zatem je bil odgovor že tu. Taka prijaznost je žarela iz njega, četudi je bilo pismo težko čitljivo in misli nekam razmetane.

"... Pogosto sem mislila na Vas. Vselej sem si govorila: Mlad je, pozabil je nate! Sedaj pa vidim, da ste dobronar... Pogosto se oziram na stezo, pa nikoli nič... Vedno si mislim, da boste spet prišli. Spet bi mi naredili veliko veselje..."

Tomaža je bilo skoraj sram, da jo je tako pozabil. Tako slučajno sta se srečala, pa ženica ni pozabila nanj in čaka, čaka...

Ob pismu se je fant zamislil: Ali je veliko ljudi, ki od nas nekaj pričakujejo, ki nas imajo v spominu, ki nas čakajo? Čakajo prijazne besede, ljubeznivega pogleda. Željni so našega smehljaja, željni skromnega trenutka, ki jim ga moremo brez težav posvetiti...

S. R. (Mladinska vez)

UKRAJINSKA UNIVERZA IN SLOVENCİ

V PREJŠNJI ŠTEVILKI našega mesečnika je bila v članku UKRAJINSKI MOJZES omenjena tudi **Katoliška ukrajinska univerza sv. Klementa**, ki jo je kardinal Slipyj ustanovil po svojem odpustu iz Sibirije na svobodo. Prav preko te univerze smo z ukrajinskim narodom tesno povezani tudi slovenski izseljenci in nič ne bo napak, če o tem nekaj zveemo.

Oddelek te univerze je tudi v Buenos Airesu v Argentini, kjer že nekaj let deluje **Filozofsko-humanistična fakulteta**. Je pa seveda v vsem odvisna od centrale v Rimu. Tudi južnoameriški slušatelji dobivajo potrdila

o semestrih od tam, po opravljenih izpitih po štirih letih frekvence pa tudi naslov licenciata. Ta licenciat je priznan po vseh državah, kjer priznavajo naslove papeških univerz. Pokrovitelj buenosaireske fakultete je ukrajinski škof Andrej Sapelak, bolnega direktorja pa zdaj nadomešča odbor treh profesorjev, med katerimi je tudi Slovenec dr. Tine Debeljak.

Predavatelji so priznani ukrajinski profesorji v izseljenstvu. V učnem sporedu je ukrajinska književnost, ukrajinski jezik in slovanska filologija, ukrajinska zgodovina, ukrajinska umetnost, uvod k ekonomiji vzhodne

Evrope, predavanja o ekumenskem koncilu in o političnem razvoju vzhodne Evrope.

Slovenska emigracija v Argentini ima edinstven privilegij: na fakulteti te ukrajinske univerze ima priznan svoj slovenski oddelek s slovenskim učnim jezikom in s skupino slovenskih profesorjev. Dr. Tine Debeljak predava o slovenski književnosti in slovenski zgodovini, dr. Vinko Brumen o uvodu v filozofijo, dr. Franc Gnidovec o staroslovenščini kot osnovi v novoslovenski jezik, docent Marko Kremžar pa o razvoju ekonomske misli. Poleg tega slovenski slušatelji posečajo skupno z ukrajinskimi tudi predavanja o ekumenskem koncilu ter o političnem razvoju vzhodne Evrope.

Slovenski oddelek ukrajinske univerze je za argentinske Slovence res velikega pomena in smo nanj lahko ponosni vsi slovenski izseljenci. Tamkajšnji naši mladini, ki konča slovenske srednje šole (tudi te imajo v Argentini!), daje edinstveno možnost za nadaljno izobrazbo v slovenskih narodnih vedah, na akademski ravni in v materinskem jeziku. Slovenskim študentom drugih argentinskih univerz pa nudi dopolnitev študijev o domačih vedah, ki se drugod ne predavajo. Ker je starost slušateljev neomejena (pogoj je le končana srednja šola ali učiteljišče), je ta univerzitetni študij lepa prilika vsem starejšim izseljencem, ki doma pred

begunstvom ali izselitvijo niso mogli končati svoje akademske izobrazbe: na ukrajinski univerzi morejo v domačem jeziku dovršiti študije in doseči tudi akademski naslov.

Novo delovno leto se pričinja zdaj v začetku maja. Koliko slovenskih slušateljev ima letos argentinski oddelek univerze sv. Klemenca, mi ni znano, prepričan pa sem, da se argentinski Slovenci teh odličnih možnosti dobro poslužujejo. Kulturno delo je tam res na višku in presega v tem vse druge naše izseljenske skupine kjer koli po svetu. Je pač Argentina imela srečo da je prva odprla svoja vrata beguncem, ki so jih bila evropska taborišča v letu po končani vojni 1945 polna. Od naših beguncev je odšlo tja desetine in desetine slovenskih priznanih kulturnikov, profesorjev univerze in srednjih šol. Tam so — vsaj v začetku — res morali zagrabiti za običajna ročna dela, a svoje talente, svoje bogate izkušnje in tudi svoje ideale so pa le prinesli s seboj. In z vsem tem niso skopi, kar se v vseh teh letih očitno pozna v organizacijah, kulturnih prireditvah, tisku in šolstvu. Naša domovina seveda vse to kulturno delo komaj kdaj mimogrede nekako s prezirom (ali pa ljubosumnostjo!) omenja, pa še to šele zadnji čas: prejšnja leta celo ljubljanski univerzitetni študentje o kulturnem delovanju slovenskih emigrantov v Argentini niso smeli vedeti ničesar . . .

* — kdo naslednji? . . .

KDO OD NAS ni zasledoval razvoja dogodkov zadnjih tednov, ki so se tako nepričakovano nagrmadili okrog obiska jugoslovanskega predsednika Džemala Bijedića (20. marca). Pa saj jih ni bilo treba niti zasledovati: prve časopisne strani, radijska poročila, televizijske novice in intervjuji . . . vse je kar bruhalo o enem in istem. Novinarji pa so — četudi je bilo zaslediti nekaj res treznih uvodnikov in pametnih komentarjev — celotno zadevo po svoje napihili, da je bila boljša kost za radovedne bravce. Novi Attorney General senator Murphy je s svojim netaktnim vdorom v ASIO (Australian Security Intelligence Organisation) 16. marca, s svojimi vodenimi dokazi o "organiziranih tolpah" in celo "pripravah invazije iz Avstralije" vzbudil ostre debate v federalnem parlamentu. Ploha tisočev besed in očitkov, da bivši Attorney-General senator Greenwood namerno ni storil ničesar . . . pri vsem tem pa senator Murphy sam v teh mesecih svoje odgovorne službe ni dobil v roke niti z vdorom v ASIO toliko dokazov, da bi eno samo osebo spravil pred sodišče. Kje je tu še pametna presoja?

Bob Santamaria je v svojem televizijskem programu "Point of View" odlično poudaril: Pred desetimi leti je Dr. Cairns prav tako pod parlamentarskim privilegijem govoril o "2000 ustaških agentih" in to armado enakovredil z "nemško SS med vojno". Urad senatora Murphyja jih je obljubil odkriti trideset, nič

več 2000. Kam jih je izginilo 1970? Ko pa je senator Murphy govoril končno v parlamentu, je bilo število teh trideset že zmanjšano na — štiri. Imenoval je pa "tri teroristične organizacije in štiri pomožne". Z vsemi pravici, da jih spravi pred višje sodišče (po Crime Act Section 30A) in vsemi prednostmi svoje vladne službe (Po zakonu — Section 30R — ni v tem primeru dolžnost vlade dokazati organizaciji krivdo, ampak je dolžnost organizacije dokazati svojo nedolžnost) ni storil ničesar. Za vsakega pametnega in poštenega državljana je to jasen dokaz, da pri vsem bombastičnem govorjenju o "novih" dokumentih ni bil en sam papir dovolj vreden, da bi veljal pred sodiščem in res nekaj dokazal.

Dosti blata je bilo nametanega na hrvaške priseljence v Avstraliji, dosti je bilo krivičnega posplošenja in neosnovanega umazanega sklepanja ter obtožb. Poštenomu presojevalcu se je pri vsem tem zares začel obračati želodec. Da so ekstremisti v vsakem narodu, je logično dejstvo — tudi mi jih imamo. Osebo nisem imel nikdar in tudi zdaj nimam namena braniti poedince ali katero koli organizacijo, ki bi se posluževala terorističnih dejanj — če so bila res storjena in osebi ali organizaciji tudi dokazana. A tako posplošiti in napihiti "dejstva" ter jih pod parlamentarnim privilegijem metati v javnost, se mi zdi krivica in diskriminacija prve vrste, ki ni vredna demokratične

ustanove kot je avstralski Commonwealth. Da bi avstralska vlada samo slepo verjela trditvam iz Belgrada in to sprejela brez otipljivih dokazov za dejstvo ter pričela brez sodišča deportirati emigrante na belgrajski listi . . . to bi bilo po Murphyju seveda še naj-enostavnejše. A kakšna pravica bi bila to, vemo vsi, ki smo kakor koli okusili komunizem. "Danes Hrvatje — kdo naslednji? . . ." Tako smo brali v uvodniku poljskega tednika TYGODNIK POLSKI dne 7. aprila, ki je objavil tudi odprto pismo Zveznega odbora poljskih društev v Avstraliji predsedniku avstralske vlade Mr. Whitlamu. Da, kdo naslednji? Morda poljski emigranti, morda ukrajinski? Morda ni Slovenci — pri vsej svoji opreznosti in včasih naravnost hlapčevski bojazni pred vsako "politiko". Ko gre za poštene demokratske pravice naše ali katere koli emigrantske narodne skupine, ko hočejo tuje vlade celo to našo pridobljeno svobodo na tujem kratiti in krojiti, je vsak molk zločin.

Čudno se je obrnilo kolo ob nenadni novici dne 13. aprila, da so bili v decembru v Sarajevu trije avstralski državljani **tajno sojeni na smrt in usreljeni**. In to zdaj po tolikih mesecih, po vseh uradnih poročilih o Bosanskem incidentu v lanskem juniju, da "je bila akcija popolnoma zatrta in teroristi pobiti v borbi . . ." Tudi imena teh treh tajno obsojenih in ustreljenih v decembru so bila že na junijski listi pobitih v akciji. Zakaj avstralska ambasada v Belgradu ni bila o teh treh (zdaj se govori že o več avstralskih državljanih v jugoslovanskih ječah) zapornikih in sodbi prej obveščena, da bi jim kot svojim državljanom mogla dati vsaj legalno obrambo? Zakaj ni tovariš Bijedić pri svojem obisku Canberre sodbe niti omenil? Posebno še vse nove vesti ob koncu aprila, da trije avstralski državljani niso bili ustreljeni v decembru, ampak **še 17. marca**, torej komaj tri dni pred Bijedićevim prihodom v Canberro, postavljajo njegov molk v kaj čudno luč. Zakaj laži o datumu izvršitve smrtne obsodbe, zakaj sploh molk, če je vse čisto? Kako sploh more avstralska vlada zaupati tako neodkritim in nediplomatskim odnosom, kot so še izkazali tukaj? Zakaj jugoslovanska vlada zdaj odklanja avstralsko komisijo, češ da bi bilo to mešanje v njihove notranje zadeve? . . . Sto vprašanj so imeli uvodniki avstralskih dnevnikov. Pa tudi vsakdo izmed nas ima v glavi več vprašanj, ki tičejo nas same kot bivše jugoslovanske državljane. Vsaj za enega teh obsojencev, ki so padli kot avstralski državljani tajno pod streljo, vemo, da je odšel iz Geelonga domov z avstralskim potnim listom na obisk matere. Bil je aretiran in odveden iz svoje rojstne hiše, ne ujet v kaki vojaški akciji . . .

Kje je zagotovilo, da se slučajno tudi kakemu slovenskemu obiskovavcu domovine ne zgodi kaj sličnega (ali pa se je morda že, pa ni prišlo v javnost . . .)? Kaj je res dovolj zagotovila zgolj v konzulovem smehljaju, ko ti izda vizo in ti želi srečno pot in dobro potrošnje čim več dolarjev? Tudi vodeni izgovori ambasadorja Uroša Vidoviča, da je vlada molčala o sodbi

in izvršitvi kazni "v bojazni represalij" (istočasno pa tako korajžno z dolgo listo terorističnih voditeljev hotela izsiliti od Canberre njihovo deportacijo . . .) niso prepričali niti avstralske vlade niti nas izseljencev.

Če Canberra upravičeno očita jugoslovanski vladi danes neodkritost in hinavstvo, nas toliko ne briga. V pravem času je spoznala tudi ta obraz rdeče diplomacije. Nas izseljence brigajo **neosnovane in nedokazane obtožbe oseb tu v izseljenstvu in pa v skrivnostnost zavite smrtne kazni izseljencev na obisku domovine**. Za prvo je že čas, da se z blatenjem in posplošenjem neha, "terroristom" pa na sodišču dokaže krivdo, če so jo zagrešili. Za drugo pa vemo, da jasnega odgovora ne bomo nikoli dobili in ga tudi ne pričakujemo. A kdor pozna kemunizem, mu je tudi ta odgovor že dolgo znan . . .

K SLIKI:

. . . Na mah je dol in breg obdala sreča —
povsod mladosti sladko prebujenje . . .
Li mimo šla je čudodelna vila?

Potihoma, skrivaj pomlad dehteča,
ki lepa kakor dni mladostnih sen je,
čez trate nežno je poljub dahnila . . .

LJUBKA ŠORLI

P. BAZILIJ

SPET TIPKA

5. maja 1973

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

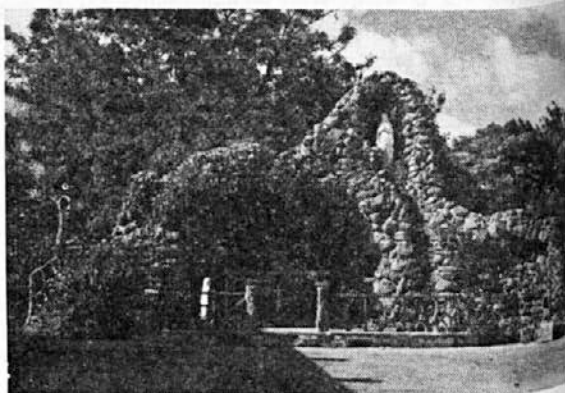
Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

● No, pa so tudi letošnji velikonočni prazniki za nami, ne samo kongres in visoki obiski! Tako vse mine v našem življenju. Pa ko je enega konec, je že pred nami kaj drugega, da nam prinese skrbi in radosti . . .

Veliko noč smo kar lepo preživeli. Naš verski center v Kew je bil za praznične obrede dobro obiskan, tudi spovedi in obhajil je bilo veliko, česar sem najbolj vesel. Kljub temu, da se je vreme proti koncu velikega tedna nekako obračalo na slabše, smo imeli obrede velike sobote zvečer na prostem pri lurški votlini in nismo bili nič mokri. Še hladno ni bilo preveč, le veter je malo nagajal. Na veliko nedeljo pa nas je malo uplašil dež, ki je parkrat poskušal začeti pred deseto uro. Tako smo šli za deseto mašo raje v cerkev, ki pa je bila seveda vse premajhna za tako veliko število ljudi. Dežja pa medtem le ni bilo in nas je tako pošteno potegnil za nos. No ja, kaj se hoče, pač nismo vedeži in vreme le ugibamo. Sicer je pa melbournsko vreme še strokovnjakom na tem polju s kopico preciznih aparatov težko uganiti. Še vremenska uradna napoved je včasih kaj netočna . . .

Božji grob v lurški votlini je bil tudi letos lep in nekako slovensko domač. Lepo je gledati slovensko mamico, ki dviga svojega otroka, mu kaže na kip mrtvega Jezusa in mu razlaga, kako "je Bogec za nas umrl".

● Pristrčno se naj zahvalim vsem, ki ste darovali za naše versko središče v velikonočnih kuvertah. Nabrali smo \$719.50, pa kuverte se še vračajo. Bog Vam povrni! — Tudi postni šparovčki za akcijo PROJECT COMPASSION se počasi vračajo in bi prosil, da malo pohitite, ker bi rad zbirko zaključil. Doslej smo iz šparovčkov za potrebe nerazvitih dežel nabrali kar lepo vsoto \$148.80 — Cerkvena nabirka velikega petka in darovi pri češčenju križa, ki jo pošljemo frančiškanskemu komisariatu sv. dežele za vzdrževanje svetih krajev, pa je znesla \$53.59. Vsem dobrotnikom,

Naša lurška votlina, ki nam je pripomogla že do tlikih lepih srečanj in nepozabnih doživetij

tako za Project Compassion kot za zadnjo nabirko, iskren Bog plačaj!

● Mesec maj nam gotovo obuja spomine na lepi občaj šmarnic v domovini. Žal tu v Avstraliji ni te navade, pa tudi v jeseni smo, ne v sončni in cvetoči pomladi. Nekaj od domačih šmarnic pa v slovenski cerkvi vsako leto le imamo, tudi nedeljske maše združimo s kratko šmarnično pobožnostjo, da ohranimo značaj slovenskega maja.

● Ko boste to brali, bo tudi MATERINSKI DAN že za nami. Nekateri sprašujejo, zakaj imamo mi proslavo na prvo nedeljo in ne na drugo, ko Avstralija obhaja spomin mamic. Iz praktičnih ozirov, ker drugače ni mogoče. Na drugo nedeljo je poleg dveh maš tukaj tudi maša v Geelongu in popoldanska v St. Albansu. Prej, ko je bil samo en pater, je pa zaradi dveh maš izven Melbourne domača maša sploh odpadla. Tudi s. Silvestra, ki vodi slovensko šolo in pripravlja otroke na proslavo, je ta dan v Geelongu oz. St. Albansu, da vodi petje. Nerodno je spreminjati spored teh mesečnih maš samo za maj. Lažje in mnogo bolj praktično je imeti Materinsko proslavo na prvo nedeljo, ko sta doma oba, pater in sestra.

Sicer pa datum materinskega dne res ni važen. Važen je spomin na mamice, ki vsaj enkrat na leto malo bolj oživi s priliko zunanega praznovanja.

● Slovenskih prok v naši cerkvi ta mesec nimam poročati, krstov pa je bilo nekaj: **Steven John** je sinko Martina **Veziča** in Marije r. Pišpek, West Heidelberg; h krstu so ga prinesli 14. aprila. — Naslednji dan pa je bila krščena **Helena**, ki je razveselila družinico Silva **Simičiča** in Janine r. Kozłowski, St. Albans. — Za krst med obredi velike sobote smo si "izposodili" **Nadjo**, hčerkico znane družine Jožeta **Čeha** in Jane r. Prajdič, Glen Iris. Bila je pridna in ni nič jokala. — Na veliko noč (22. aprila) sta h krstu prinesla svojega prvorojenca Jeffrey Victor **Thomas** in Ana Maria r. Brne: dobil

je ime **Karl Anthony**. Družinica sicer živi v New Castle, N.S.W., kjer Jeffrey služi vojake, za krstitke je pa le izbrala cerkev, kjer sta si Jeffrey in Anica obljubila zakonsko zvestobo. — 23. aprila je bil krščen **Elvis Martin**, ki je novi prirastek družine Martina **Janca** in Radomire r. Čeleketič, West Preston.

V Adelaidi pa sem med svojim velikonočnim obiskom (23. aprila) v kapelici Slovenskega misijona sv. Družine krstil **Viljema Danijela**, ki je prinesel sonček v družino Danila **Puža** in Marije r. Klarič. Družina zdaj živi v Allenby Gardens, prej pa je bila dolga leta na opalskih poljih v Coober Pedy.

Vsem družinam naše čestitke!

● Kakor omenja p. Valerijan "izpod sydneyjskih stolpov", sem izpolnil jansko obljubo, da bomo Viktorijčani darovali novi cerkvi sydneyjskih rojakov **krstni kamen**. Kct pater sam pravi, njihov moderni krstni "kamen" nima prav nič kamna v sebi — obljube pa le nismo smeli pozreti. Malo smo se oddolžili za dar, ki so ga Sydneyčani dali nam ob blagoslovitvi cerkve pred štirimi leti: krasen mašni plašč in dragocen kelih.

Krstni kamen je stal \$357.— in sem doslej zenj med rojaki malo nabral. Pač pa je Društvo sv. Eme blagohotno priskečilo na pomoč in poklonilo v ta namen sto dolarjev. Če želi še kdo kaj dodati, bom res hvaležno sprejel. Vsem dosadanjim dobrotnikom, zlasti članicam Društva sv. Eme, pa na tem mestu iskrena zahvala!

● Sem že v eni prejšnjih številkk omenil tri barvne razglednice, ki smo jih dali natisniti ob kongresu. Na eni je naša cerkva fotografirana od zunaj, druga kaže njeno notranjost, na tretji pa je naša lurška votlina. Imamo jih še v zalogi in jih ljudje kupujejo po dvajset

ČLANICE DRUŠTVA SV. EME!

Na tretjo majsko nedeljo (20. maja) po deseti maši bo v dvorani redni mesečni sestanek. Na sporedu bo poleg običajnega razgovora o našem delu in čajanke tudi **predavanje dr. J. Koceta**. Osvetlil nam bo razne točke avstralskega zakona (pokojnina, otroški dokladi itd. . . .), o katerih je dobro, da tudi me kaj več vemo. Vabljeni so tudi nečlanice, ki jih stvar morda zanima.

Antonija Plesničar, voditeljica

centov. Kar radi segajo po njih ter jih pišejo domov, da domači lahko vidijo, kaj smo v Melbournu zgradili. Če bi kdo od bravecev MISLI želel dobiti katero, naj mi sporoči, pa mu bom rade volje ustregel. — Kar bo od prodaje čistega dobička, bo šlo za našo cerkev.

● Mati Faustina Žižek, provincialna predstojnica naših sester, je še med nami. Tako je res imela priliko videti delo sester in se bo lažje odločila, da nam jih še kaj pošlje. V marcu je bila tudi v Adelaidi, prihodnji teden pa odhaja v Sydney, od koder se bo končno vrnila v domovino. S seboj bo odnesla precej filmov in diapozitivov, kar še bolj vleče kot pa samo beseda. — Upam, da se je med nami m. Faustina dobro počutila. Vsi ji želimo srečno potovanje in se ji zahvaljujemo za obisk.

● Večerno mašo s šmarnično pobožnostjo bomo imeli v naši cerkvi na praznik Marije Pomagaj, četrtek 24. maja. Prav tako na četrtek 31. maja, ko obhajamo zapovedan praznik Vnebohoda Gospodovega. Večerna maša bo kakor navadno tudi na prvi petek v juniju.

Tile so nam na odru naše Baragove dvorane za kongresne dni predstavili SLEHERNIKA

Iz pod Triglava

TITO JE NEDAVNO s strahom ugotovil v enem svojih govorov, da "300.000 mladih mož", ki so odšli iz Jugoslavije na delo, "pomeni, da so kar tri velike armade zunaj države". Je pa na drugi strani skoraj prezirljivo tudi dejal, da ti delavci odhajajo iz države "zaradi pohlepa po tujih valutah". Da jim doma ni mogel dati zaslužka, ki bi mogel konkurirati onemu v svobodnem svetu, seveda ni dodal. In tudi tega ne, da ta tuja valuta delavskih plač izven države pomeni za njegovo državo kaj lep doprinos.

Če bodo v teh mesecih po Jugoslaviji res zaprli okrog 300 nerentabilnih državnih podjetij, se bo okrog 300.000 brezposelnim pridružilo še 200.000 novih delavcev brez zaslužka. Kdo se bo čudil, če bo nova "armada" odromala čez mejo s trebuhom za kruhom . . .

V KOPRU je Odbor za telesno kulturo ugovoril kaj klavna dejstva, kakor smo brali v slovenskih listih. V treh slovenskih obalnih občinah je kar 49% mladih ljudi z različnimi telesnimi deformacijami, ki so ovira pri njihovem športnem udejstvovanju. Dalje v teh treh občinah kar 40% šolske mladine sploh ne zna plavati, na splošno pa se s kakršnim koli športom ukvarja samo 15% občanov . . . Če bi tole o plavanju povedal Avstralcu, bi najbrž mislil, da ga hočemo potegniti. Ob obali doma, pa ne zna plavati? Nemogoče! Pa bo menda že res, če tako pravijo uradne številke. Pri nas na peti celini pa otroci skoraj prej čofotajo po vodi kot pa shodijo.

BOVČANI so se postavljali letos v marcu: z različnimi kulturnimi in športnimi prireditvami so proslavili 800-letnico Bovca. V sporedu so imeli tudi tekme v smuških skokih in tekih za prvenstvo Primorske.

V zgodovini se je kraj imenoval Flič, Vliz, Pix, nato dolgo dobo Bolec. Kot Bovec se omenja prvič v neki listini z datumom 9. marca 1173, s katero je fevdalec Memblin prodal štiri bovške kmetije osojskemu samostanu na Koroškem.

Kar je Bovčanov v Avstraliji: k 800-letnici se pa že spodobi, da Vam čestitamo!

ANDREJ TUMPEJ, znani slovenski lazarist, je dne 5. marca letos umrl na Čukarici v Belgradu. Dosegel je starost 87 let. Kot mlad duhovnik je misijonaril v Carigradu, kasneje pa si ga je misijonski škof Gnidovec

izprosil za svojo škopsko škofijo in je ostal na jugu vse svoje življenje. Le v letih prve svetovne vojne in po njej je bil v Sloveniji, kjer je ustanovil znani in priznani mesečnik KATOLIŠKI MISIJONI ter bil njegov prvi urednik. List je moral doma po vojni prenehati, je pa zato nadaljeval svoje življenje v Argentini, kjer izhaja še sedaj in ima precej naročnikov tudi med avstralskimi Slovenci.

Pokojnega Tumpeja je v Belgradu na pepelnico pokopal škof dr. Lenič. Čim se je preko Rima vrnil iz Avstralije, je moral takoj na pot, da pokoplje tega zaslužnega slovenskega duhovnika. — Tumpej je bil tudi dober prijatelj našega o. Bernarda in sta si kar večkrat pisarila. Tudi naše MISLI je redno dobival in tudi prebiral, ter v svojih pismih na urednika o. Bernarda komentiral marsikak članek o razmerah doma. Res zanimivo: v Belgradu je naš mesečnik pošta dostavila brez težav, v Sloveniji je le kakšna številka slučajno prišla v roke naslovljenca, ostale so končale bogsigavedi kje . . . Eden od bralcev v Sloveniji pa je bil pred nekaj leti celo uradno opozorjen, da bo kaznovan, če bo dobival slovensko literaturo iz tujine. Pa razumi, če moreš!

NATAŠA URBANČIČEVA, slovenska in jugoslovanska prvakinja v metu kopja, je 25. marca v Celju prekosila sebe. Kopje je zalučala kar 62,12 in s tem za skoraj tri metre izboljšala svoj prejšnji rekord. S tem je zasedla v metu kopja sedmo mesto na svetu. Svetovni rekord v metu kopja je 65,07 m.

Nataša je bila pred nekaj leti v Avstraliji kot prišeljenka, pa jo je ravno šport vlekel nazaj v domovino. Živela je v Kew in si je marsikak večer kratila čas z igranjem namiznega tenisa v našem Baragovem domu.

ŽE KAR 133 SMUČARSKIH ZIČNIC ima Slovenija, kar za tako majhno deželo res ni malo. Po poročilu so to zimsko sezono prepeljale nič manj kot nad sedem milijonov smučarjev. Je pa temu rekordu v domačih listih dodan tudi drugi: letošnje rekordno število nesreč na smučiščih. Ob sobotah in nedeljah si je namreč povprečno okrog sto smučarjev polomilo noge . . .

VISOKE ŠTEVILKE kaže nedavni popis prebivalstva Jugoslavije, kjer je uradno povedano, da se nahaja v tujini že 822.000 zdomcev. Med njimi je ena petina šolanih ljudi: med temi jih je 110.000 dovršilo šolo za visoko kvalificirane ali kvalificirane delavce, 30.000 jih je končalo gimnazijo, okrog 10.000 zdomcev pa ima univerzitetno izobrazbo. Po tej uradni statistiki je izmed republik največ strokovno izobraženih "izvozlina" Slovenija — predstavljajo kar tretjino slovenskih zdomcev. — Prav je napisala "Ameriška Domovina", da se tujina diči z deli Slovencev in zna ceniti njihovo izobrazbo. Domovina jih "ne potrebuje". Doma velja več partijska knjižica kot pa najboljša spričevalo . . .

DA JE PTUJ starodavno mesto, nam ni nič novega, saj je znan že iz rimske dobe z imenom Petovia. Nedavno so iz tistih časov odkrili ostanke vodovoda, ki

SLOVENIK vabi...

Že v febr.—marčni številki sem omenil, da se našim letošnjim poletnim obiskovalcem Evrope nudi lepa prilika **preživeti en teden v Rimu** med svojimi rojaki in se **udeležiti slovesnosti blagoslovitve našega zavoda SLOVENIKA** (Via Appia Nuova, 884). Takrat bodo v Rimu vsi slovenski škofje in številni rojaki, prilika bo s slovenskim vodnikom obiskati in videti razne znamenitosti večnega mesta in zelo verjetno v slovenski skupini napraviti tudi kak izlet v bližino. Tudi za skupno avdienco pri svetem očetu bo urejeno.

Slovesnosti bodo od nedelje 17. junija do četrta 21. junija. Tu objavljamo spored, v kolikor morda ne bo kake nebitvene spremembe:

Nedelja, 17. junija: Ob osmih zjutraj v Sloveniku sv. maša za romarje iz Slovenije, ki jo bo opravil Msg. Maksimilijan Jezernik, rektor Slovenskega zavoda. Pridigal bo Msgr. Janez Vodopivec. Enako bo sveta maša tudi ob petih popoldne.

Ponedeljek, 18. junija: Ob šestih zvečer blagoslovitev SLOVENIKA, ki jo bo opravil metropolit in nadškof ljubljanski dr. Jožef Pogačnik. Spominsko ploščo bo odkril mariborski škof dr. Maksimilijan Držečnik, posvetitev oltarja s sveto mašo pa bo opravil koperski škof dr. Janez Jenko.

Torek, 19. junija: Ob devetih bo v Sloveniku posvetitev kapele s sveto mašo. Sveto mašo bo opravil goriški nadškof Peter Cocolin, blagoslovitev pa škof dr. Stanislav Lenič, ki bo imel tudi pridigo. Ob petih popoldne bo srečanje dobrotnikov SLO-

VENIKA v avditoriju. Nastopil bo tudi Slovenski oktet, nastopili Slovenski pevski zbori, poleg rektorja zavoda in ljubljanskega metropolita pa bo Sloveniku na pot spregovoril tudi pisatelj Alojz Rebula.

Sreda, 20. junija: Ob osmih bo v baziliki sv. Petra skupna koncelebrirana maša slovenskih škofov. Vodja bogoslužja bo ljubljanski metropolit, pridigal pa bo škof dr. Vekoslav Grmič. Dopoldne ob še nedoločeni uri bo skupna avdienca pri svetem očetu.

Četrtek, 21. junija: Ob devetih bo v cerkvi sv. Klemenca zaključek z mašo škofa dr. Maksimilijana Držečnika in Zahvalno pesmijo.

Zvečer ob sedmih bo **Pontificio Istituto di Musica Sacra** v svoji akademski dvorani priredil koncert Slovenskega okteta za predstavnike rimske kurije, vatikanskega diplomatskega zbora in slovenskih romarjev.

Kdor se pravočasno javi na naslov SLOVENIKA (lahko tudi preko uredništva MISLI), mu bo vodstvo za časa bivanja v Rimu poskrbelo poceni stanovanje v hotelu ali kakem samostanu, pa tudi v obeh hotelih rojaka Levstika boste dobrodošli gostje. S prijavo deset dolarjev dobi vsak pravico do lepe spominske medalje, knjige "Vodnik po Rimu", skupinske slike in spominske knjige SLOVENIKA, ki bo izšla proti koncu leta.

Avstralski Slovenci smo lahko ponosni, da smo tudi doprinesli svoj delež darov k uresničenju SLOVENIKA. Iz srca želimo Slovenskemu zavodu v Rimu obilo lepih uspehov v dobrobit našemu narodu doma in v tujini.

Škof dr. Lenič si je med obiskom rojakov v Mt. Isa, Qld., ogledal tudi rudnik bakra. Stoji drugi z leve, p. Marijan provincial pa zadnji na levi.

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

(I. MICELJ)

To ni bilo kar tako. Že zato ne, ker je Micelj tako zagotovo vedela, da sem izrekel neumnost. Čudno je bilo, da Micelj take reči kar tako ve. Saj vsi vemo, da je še majhna. Jaz bom začel to jesen že v šolo hoditi, Micelj bo pa še čakala. In vendar gre popravljati mojo misel!

Bil sem v zadregi, pa svojega mnenja si nisem upal zagovarjati. Odmaknil sem se in spet čakal. Nič ni kazalo, da bi Micelj mislila oditi. Kar naprej je strmela v tolmun in si ga spet vsega osvojila. Začela je segati vanj z roko, da bi ribico ujela. Seveda se ji ni dala.

Bilo mi je prav nerodno. Kako bi spravil dekletce proč? Pred tako nalogo do tistega dne še nisem bil postavljen. Čez čas sem se domislil in vprašal: "Ali je tudi vaš vodnjak suh?" Spet se je za spoznanje posmehljivo ozrla.

"Pri nas nimamo vodnjaka. Pri nas voda kar sama v kuhinjo teče. Z brega imamo napeljšano".

To je bilo nekaj novega zame. Nekaj velikanskega. Res stoji Žirovčeva hiša tik pod bregom. Ampak da bi jim voda kar sama od sebe tekla v kuhinjo? Zakaj pa pri nas ne teče, ko imamo tudi nekaj bregu za hišo? Iz vodnjaka jo moramo vleči in jo v škafih nositi v kuhinjo. Seveda, kadar vodnjak ni suh. Tedaj pa iz potoka in od studenta. Micelj se pa dela, kakor da je pri njih voda kar dolžna sama teči v kuhinjo!

"Pa zmerom teče?" sem vprašal močno neverno.

"Zmerom, kakopak!"

Kaj takega! Micelj je pa kar naprej lovila ribico, kot bi se ne bilo treba nič čuditi. In ji tudi ni prišlo na misel, da jaz čakam na vodo. Ni se mogla nagledati svoje ribice. To dvojno čudo sem tehtal, ko sem stal in čakal. Nazadnje se mi je nekaj posvetilo.

"Zakaj pa hodiš po vodo sem, če vam doma sama v kuhinjo teče?"

Dvignila je levico in zamahnila z njo po zraku kakor kakšna doraščena ženska. Spomnil sem se, da tako zamahuje stara Boštjančička.

"Oh, oče so sitni, pa jih včasih prime, da moram sem po vodo. Pravijo, da je ta za žejo boljša".

Da so bili oče stari Žirovec, Miceljnov ded, sem takoj vedel. Njen oče ni bil oče, ampak ata. Po vsem svetu je bil znan pod imenom Žirovčev Luka. Zakaj tako, nisem vedel. Tudi se mi ni čudno zdelo, da Žirovčev oče pošiljajo Miceljna po vodo ali po kar bi že bilo. Saj sta bila zmerom skupaj.

GOSPOD VINKO SE JE OGLASIL. Takole piše med drugim in bo gotovo zanimalo tudi vse, ki jih je srečal na svojem obisku Avstralije:

... Prav danes je mesec dni, kar sem se vrnil na Koroško. Grdo in nehvaležno je, da se še nisem oglašil, pa če kdo, potem me bo urednik razumel. Takoj me je čakalo obilo dela doma, ves ostali čas pa sem porabil za ureditev številnih slik in pripravo magnetofonskega traku za spremljavo. Delal sem tako, kot urednik MISLI — največ ponoči ...

Iz Avstralije imam toliko slik, da jih je dovolj za dve predavanji. V prvem sem zbral slike o posvetitvi cerkve ter birmi v Sydneyu, o slovenskem centru v Kew ter birmi in pa o eharističnem kongresu — skupno 270 skioptičnih slik.

Predavanja so se že začela. Prejšnjo nedeljo sem imel kar tri predavanja na Koroškem, prihodnjo nedeljo bodo zopet tri. Dne 25. marca sem bil s slikami v Gorici, na poti domov pa sem se ustavil v Ljubljani in imel predavanje za naše bogoslovce. Tudi škof dr. Lenič je prišel, predavanje otvoril in dal malo rozlage za začetek, potem je moral zač oditi. Vse avstralske Slovence lepo pozdravlja. Mimogrede je potožil, da mu zdaj po vrnitvi srce nekaj nagaja. Morda smo ga res preveč namučili na peti celine. Vsaj jaz — upam — sem pri tem nedolžen, četudi sem ga ujel na premnoge slike ...

Ko bi videli, kako so gledavci avstralskih slik navdušeni. Tudi zvočna spremljava k slikam se mi je dobro posrečila. Prepričan sem, da nihče v Evropi nima tako obdelanega eharističnega kongresa. Škoda, da ne morete videti!

Sestaviti sem moral tudi reportažo za radio in prihodnji teden moram napraviti dve daljši radijski oddaji: o pokojnem našem stoletniku Juriju Trunku (imam z njim intervju na traku) in pa celourno oddajo o eharističnem kongresu. Tako mi dela ne manjka — da se oddolžim za dolge in lepe počitnice med Vami ...

Sem pa res zadovoljen, da ste me

je stardavnemu Ptuju dostavljal vodo iz Pohorskega Framu, kjer je bil pčtok zajezan. Voda je tekla proti Ptuju po žlebu iz žgane gline, ki je moral biti okrog 20 kilometrov dolg. Žleb je bil pokrit s škrlom in ob straneh ojačen z zidom. — Zanimivo je tudi, da je te ostanke odkril čisto slučajno arheolog in kustos mariborskega pokrajinskega muzeja, ko se je vozil z vlakom. Skozi okno je videl, da so železniški delavci ob popravilu proge naleteli na to starodavno najdbo in je v njej spoznal — rimski vodovod. Delavcem samim najbrž še v glavo ni padlo, kaj so odkopali . . .

VIPAUSKA CERKEV sv. Štefana je šla korak naprej. Lani so staremu zvonu dokupili tri nove — ravno po tridesetih letih, kar je stari zvon zakraljeval v zvoniku. Stari zvon tehta 1616 kg, novi trije skupaj 2213 kg. Letos pa so uredili zvonjenje na električni pogon in cerkovniku ne bo treba več vleči za vrvi. Samo na gumb bo pritisnil, pa bo zadonelo iz stolpnih lin . . . Res postajajo tudi doma moderni. Še bolj kot mi v Kew. Pri nas pa oča Škraba potegne za vrv in kar za- leže za električne gumbce. Seveda so naši trije zvončki proti vipavskim pravi — pritlikavci . . .

SLOVENSTVO NA KOROŠKEM še noče umreti, četudi bi mnogi to radi doživeli. Za zadnje občinske volitve 25. marca so v devetnajstih občinah predstavili lastne slovenske liste in volilni dan je pokazal lepe uspehe. Slovenske liste so v teh občinah dobile skupno 40 slovenskih mandaterjev — občinskih mož. Prej so jih Slovenci imeli samo 24. "Treba je zaupati v lastno moč, moč pa je zgolj v slogi in medsebojni povezanosti . . . Boj za narodni obstoj in napredek ne sme poznati nikakih ovir, pa naj bodo stanovske ali idejne. Vsi smo člani iste skupnosti, raznolikost in petrost v gledanju pa lahko samo poživijo in oplaja uspešno delovanje", je po volitvah zapisal celovski "Naš Tednik". Koroškimi Slovincem vse naše priznanje! Ne smejo kloniti v delu za narod!

Gornji citat iz "Našega Tednika" je pa kaj primeren tudi za našo avstralsko skupnost. Le k srcu si ga vzemimo!

KAMNIK SE POSTAVLJA z enim najstarejših pevskih zborov. Pevski zbor "Lira" letos obhaja že 90-

NOVO PLOŠČO
S ŠTIRIMI
VERSKIMI PESMIMI
so izdali
za priliko KONGRESA

BRATJE PLESNIČAR

Dobite jo lahko na naslovu Bratov Plesničar, ter pri slovenskih duhovnikih.

Cena: DVA DOLARJA

letnico svojega nepretrganega delovanja. Lepa številka izpod Kamniških planin. Da se je za svojo visoko ob- letnico predstavil z odličnim koncertom, je razumljivo. Pa saj je prirejal celovečerne koncerte vso dobo od svoje ustanovitve leta 1883. Zelo aktiven je bil v ob- dobjih med vojnami, po vojni pa so sledila celo med- narodna gostovanja in tekmovanja. Zavzel je res ugledno mesto med našimi amaterskimi zbori.

NOVI PRIZIDEK k Alojzijevišču, kjer ima po voj- ni prostore ljubljanska bogoslovna fakulteta, je bil letos srečno končan in škof dr. Lenič se je na obisku pri nas o njem zelo pohvalno izrazil. Blagoslovljen in otvoren pa je bil med njegovim obiskom Avstralije, dne 29. januarja. Obrede je izvršil ljubljanski metro- polit nadškof Jože Pogačnik, ki je obenem veliki kanc- ler bogoslovne fakultete. — Za to gradbeno delo je bil res že skrajni čas, saj ljubljansko bogoslovje po vojni niti pravih učilnic ni imelo. Slovenski verniki so razu- meli nujno potrebo in so prošnje škofov hitro in znat- no podprli z darovi in posojili, čim je bilo dovoljenje za gradnjo po dolgem čakanju končno le odobreno.

V LENDAVI so praktični. Ko je bilo vprašanje, ali naj bo ob osnovni šoli park ali sadovnjak, so se odločili za sadovnjak. Posadili so 1300 sadnih dreves, za katere v glavnem skrbe šolarji, sadje bo pa seveda za šolsko mladino. Le manjši del zemljišča so pustili za park.

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED IN **Hotel DANIELA**

Via S. Croce in Gersusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

MELBOURNE!

Za poroke,
za razne družinske
ali skupinske prilike . . .

. . . Vam rad ustreže

SLOVENSKI KVINTET
CONTINENTAL

5

. . . z našimi domačimi
ali pa tujimi melodijami

Kličite čez dan: 763-6606
(Ivan Šanc)

ali po urah: 543-1361
(Anton Vrisk)

zbezali na pot in sem obiskal Avstralijo. Najbolj sem zadovoljen, da sem nabral kar za dva predavanja slik in bom zdaj lahko prikazoval življenje avstralskih Slovencev. Glede knjige pa: letos je nemogoče kaj začeti, kako bo drugo leto, bomo pa videli. Vsaj upanje imam, četudi sem stara sklerotična reva. Ne pravijo mi zastoj "podjanski srotej...."

Vsem, ki sem jih srečal na potovanju po Avstraliji, moje prisrčne pozdrave! — Vinko ZALETEL.

Sodnik obtožencu: "Ali poznate ta nož?"

Obtoženc: "Poznam, gospod sodnik!"

Sodnik: "Zdaj sem vas pa ujel! Še pred nekaj dnevi ste rekli, da ga ne poznate."

Obtoženc: "Takrat ga res nisem, zdaj pa mi ga že tri dni kaže . . ."

"Včeraj sem bral članek, kako je alkohol škodljiv. Sedaj sem sklenil, da naredim konec . . ."

"Svojemu pitju?"

"Kaj še! Branju takih člankov".

Čudno je bilo to, da je Micelj rekla: Oče so sitni! In da je tako nemarno zamahnila z roko. Jaz bi kaj takega nikoli ne rekel o človeku, ki je bil naš. Res, očeta pri nas nismo imeli. Samo ata je bil. Ampak če bi imeli očeta . . .

Začelo se mi je zdeti, da je Žirovčev Micelj drugačen otrok kot če bi bila naša. Pa nisem bil docela prepričan, da ni prav, če je otrok tak kot Micelj. Več si upa kot jaz in tudi več ve. In voda pri njih sama teče v kuhinjo! Čez čas sem rekel: "Rad bi videl, kako pri vas voda v kuhinjo teče."

Planila je kvišku in me šele zdaj prav pogledala. V njenem pogledu je bila velika mera prezira. To sem čutil, a povedati bi takrat ne znal.

"Oh, ne verjameš? Pojdeš z mano, ti bom pokazala."

Pograbili je posodo, jaz sem pa brž svojo podstavil.

"Pusti, naj se natoči! Boš potlej vzela."

Obotavljal sem se. Ali bi ne bilo bolj prav, če vzamem vodo s seboj? Potem pa — ali naj grem kar takole z njo v tujo hišo?

Pa me je že držala za roko in me vlekla za seboj skozi vrbovje. Tudi to je bilo več kot sem bil vajen. A ni bilo časa tuhtati, kaj naj se to pravi.

"Poglej te kamne v vodi! Tako stopaj kot mene vidiš!"

V dveh, treh skokih je bila onkraj, pa ni nič vode razlila. Sledil sem ji in se lovil z rokama.

"Oh, kako si ti še neroden!"

Komaj sem utegnil pomisliti, kako je za Miceljna vse še stokrat bolj prav na svetu kot zame. Takole pri roki ima potok, ni čudno! Jaz sem pa tako veliko vodo le bolj od daleč gledal.

Srečno sem se potegnil za njo na ono stran. Posmehljivo me je gledala. Takrat je jeknilo z one strani vrbovja: "Miiii — ceceelj!"

Vedel sem, da so Žirovčev oče. Stokrat sem jih bil slišal tako klicati, pa zmerom samo od daleč. Prav gor do nas nad klancem je odmeval njegov klic dan na dan, uro za uro. Pa zdaj je bil od blizu in ves drugačen. Kakor bi nekaj ostrega vsekalo skozi zrak in udarilo po ušesih. Nisi mogel povedati, če je zacvililo ali zahreščalo. Obstal sem kot pribit.

Micelj se je pa komaj zmenila. Potegnila me je za roko skozi vrbovje in bila sva na oni strani. Nekaj desetih korakov doli po vrbovju so stali oče. Oprti so bili na palico. Videl sem samo palico in čudno zaripljen obraz. Zdelo se mi je, da strašno grdo gledajo.

"Kod pa hodiš, Miii-ceelj? Kaj imaš pa s tem?"

S palico so pokazali name.

"Oh, ne bodite sitni! Ribo sva gledala. Zdaj mu pa grem pokazat, kako pri nas voda v kuhinjo teče. Ne verjame. Nate, boste pili, če hočete."

Takrat so se oče naščeperili kot huda koklja. Prav taki so se mi zdeli. Samo s palico pri nas še nobena koklja ni mahala.

"Kaj ga pa briga, kako je pri nas! Ti mi nimaš nobenega vlačiti v hišo! Pri meni ostaneš, gostač naj pa zleze nazaj v svoje meline! Pri miru ga pusti!"

Tako so hreščali oče in Micelj jim je nekaj jezikala. Jaz pa nisem poslušal. Planil sem nazaj v vrbovje in bil čudno hitro preko kamnov. Pograbil sem polno steklenico in pozabil odpiti za svoje odžejanje. Malo je manjkalo, da nisem vso pot tekel. Na očenaše še od daleč nisam mislil. V ušesih mi je zvenela le prečudno rezka beseda: gostač! . . .

Nisem se mogel spomniti da bi jo bil kdaj slišal. Kaj naj bi pomenila, mi je bila popolna uganka. Pa je že morala biti grda, ko je prišla iz ust tako hudega moža. Kako sem zaslužil, da me Žirovčev oče obkladajo s priimkom?

Rekli so tudi besedo "meline". Pa ta mi je bila znana. Naš svet — reklo se je pri nas "pri Drnuljčevih" — je bil prav ves v bregovih. Meni se je zdelo to do takrat prav imenitno. Tudi naš ata — to sem že povedal, da očeta nismo imeli — ni imel nikoli kaj drugega v mislih. To se je videlo iz tega, ker je vsako leto po končani košnji rekel:

"Hvala Bogu, naše meline so spet postrgane!"
Zakaj bi take meline ne bile lepe in častitljive? Zakaj jih Žirovčev oče mečejo v en koš z gostačem?

Le kaj naj bi pomenil gostač? Ali je zelo grd? Morda nekako tak kot močerad ali celo parkelj?

2. SUŠA

DA BOM MAMI vse povedal o srečanju z Miceljnom, se je razumelo samo po sebi. Že zato, da bo vedela, zakaj sem tako dolgo hodil. Drugih namenov pa nisem imel. Nisem bil eden tistih otrok, ki hočejo vse zvedeti in venomer sprašujejo, zakaj je to tako, ono pa drugače. Zame je bilo vse prav kot je bilo. Zraven tega sem nekoč ujel, da je mama rekla moji mnogo mlajši sestrici: "Ne bodi no sitna! Kaj zmerom sprašuješ! Saj boš vse zvedela, ko boš velika." To mi je ostalo v spominu in nisem hotel biti siten. Tudi sem vedel, da me ima mama za najbolj pridnega pri hiši. Ubogal sem res rad, drugo sem pustil pri miru.

"Gostač" mi je zelo vrtal v možgane, pa vendar nisem mislil nič vprašati. Morda bi mami ne bilo prav. Samo Miceljna sem mislil omeniti in še ribico v tolmunu. Kako je to, da teče voda pri Žirovcu sama v kuhinjo, bi pa rajši sam videl, preden bi kaj vprašal.

Nazadnje pa še do besede o Miceljnu ni prišlo. Malo čudno se mi je zdelo, da mama ni nič omenila zamude. Morebiti nisem bil tako dolgo z Miceljnom, kot se je meni zdelo. Ali sem pa zamudo popravil s hitro hojo do doma. Mama je samo rekla:

"Zdaj boš pa nesel malico atu in Tičetu. Saj veš, kje kosita."

Seveda sem vedel. Mama je prelila nekaj vode v lonček, malico je pa imela že pripravljeno v škarnicljju. Dala mi je, da sem imel obe roki polni. Takrat sem se spomnil, da sem žejen. Prišlo mi je na misel, da sem se pri studencu pozabil odžejati.

"Dajte, da malo pijem, preden grem!"

"Saj si se napil pri studencu! Kaj bi tratil vodo!"

"Pa sem spet žejen, ko je tako vroče."

"Drugič se bolj napij, da bo za en čas držalo!"

Dobil sem dobra dva požirka in šel. Nekaj mi je reklo, da sem mamo naplahtal. Nič nisam povedal, da sem pri studencu pozabil piti. Zdaj bo mislila, da sem pil kar dvakrat. In zazdelo se mi je, da nisem več tako priden kot bi moral biti. Pa sem potlačil tisti glas od znotraj, ki mu nisem vedel imena. Da imam vest, mi takrat še ni bilo znano.

Do ata in Tičeta ni bilo daleč. Nameril sem pa korake v drugo smer kot prej do studenca. Ko sem bil mimo čebelnjaka — v precejšnjem ovinku! — sem ata že zagledal. Ravno je bil pokosil do vrha bregu, ki se je dvigal iznad ceste doli v ozki

PROŠNJA

Žene na bregovih juter

s košarami cvetja,

z očmi srn,

perišči otroškega smeha,

s toplim srcem matere:

recite,

da so otroci zrna na brazdah

bodočnosti,

hrepnenje rojeno v svetlobi!

Recite,

da jih žele vaše roke,

noročja

in nežnosti v igrah ljubezni!

Toliko roki in nogic je mrtvih,

o žene — na bregovih juter . . .

DANICA NOVAK

NAŠE NABIRKE

DAROVI ZA SKLAD "MISLI":

\$6.— Franc Stare, Danilo Marinič, N.N., Jože Kavaz; \$4.— Andrej Udovič, Štefanija Smolec; \$3.— Alojzija Košir, Edvard Polanar; \$2.— Anton Bogovič, Alojz Mihič, Lukas Schattner, Ivanka Bobek, Anton Skok, Albin Drašček, Kristjan Tinta, Ivan Cvetko, Marta Veljkovič, Julij Bajt, Milka Pahor, Viktor Jelerčič; \$1.— Stane Furlan, Jože Mravljak, Anna Kustec, Štefka Tomšič, Marija Umbrazunas, Zofija Brkovec, Louis Širca, Emil Pantner, Franc Uršič, Maria Juršević, Franc Zele, Branko Cvetkovič, Ludvik Pogorevc, Tony Bratuša, Branko Jerin, Franc Magdič, Milka Tomažič, Anton Mršnik, Janez Jernejčič, Jože Bole, Rude Iskra, Jakob Robar, Martin Pirc, Terezija Ilijaš, Stanko Ogrizek, Matevž Peček, Jože Brodnik.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: \$6.— Anica Srnc; \$5.— M.J., Albina Konrad; \$1.—Anton Bogovič.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$5.— Albina Konrad; \$4.— Gizela Šarkan (namesto venca materi na grob ob obletnici smrti); \$2.— Jože Vohl.

P. HUGO DELČNIAK, AFRIKA: \$15.— Julka Mrčun: \$10.— Agata Zupanič: \$6.— N.N. (za lačne); \$2.— Anthony Venier (za lačne), Martin Venier (za lačne), Anton Bogovič: \$1.— Marija Radin, Karolina Gregorič: \$0.20 Andrew Zaccutti.

Neznana oseba je darovala \$30.— Dar smo poslali p. Hugonu, naj ga odda za gobavce misijona Togo.

FRANČIŠKOVA MLADINA: \$5.— Julka Mrčun: \$2.— Anton Bogovič. Dobrotnikom Bog povrni!

IZ LJUBLJANSKEGA

"PAVLIHA":

● Direktor direktorju: "Za vrtarja smo vzeli človeka s fakulteto, do mu ni treba s trebuhom za kruhom čez mejo kot toliko drugim mladim strokovnjakom".

● Vsak mesec moramo vrniti 100 milijonov dolarjev dolga". — "Vse bo v redu, če bodo le zdomci zdržali!"

● "Na Finskem imajo tak presežek jaje in svinjine, da ga bodo morali z davki zavreti". — "Neumnost! Rajši naj za kak teden povabijo tja naše strokovnjake za prehrano, pa bodo morali čez kak teden dni že vse to uvažati!"

dolini. Ko me je zapazil, je kar odnehal in obesil koso na hruško. Ime ji je bilo vodenica. Poklical je navzdol v breg in sem slišal:

"Tiče, malica!"

Preden sem bil tam, se je prikazal Tiče na vrhu in prislonil grablje k hruški. Oba sta sedla v senco in segla po mojih do-brotah. Tiče je bil tudi naš, ampak za cela tri leta pred mano. Kosil še ni, z grabljami je razmetaval pokošeno travo za atom, da bi se koj sušila. Meni takega dela še niso zaupali. Zato je Tiče imel sam sebe že za velikega, jaz sem pa bil v njegovih očeh še zelo majhen. Kdaj pa kdaj mi je to tudi na zunaj pokazal.

Molče sta jedla in pila. Jaz sem se zleknil v isto senco in skušal ujeti kobilico v travi. Kar zaslišim, da je ata rekel:

"Vesta kaj, fanta, kar dosti bo za danes. Sonce je tako vroče, da kosa ne reže več. Koliko je neki že ura?"

Ozrl se je po sencah in skušal ugibati. Toda Tiče je povedal:

"Deset je bila v Hruševki. Malo preden ste poklicali, se mi zdi."

Hruševka je bila vas sredi hriba onkraj ozke doline. Njena podružnična cerkev je imala uro. Slišali smo jo do nas, ali pa ne. Kakoršen je bil veter.

"Da si slišal?" je rekel ata. "Če si dobro slišal, se je veter obrnil. Bog nam daj dežja!"

"Bolj malo se je slišalo, pa vendar se je."

Ata je pomenljivo prikimal, potem sta molče naprej jedla. Kruh in posušene jabolčne krhlje sta žvečila. Pa je ata spet spregovoril:

"Fanta, suša je huda reč za meline kot jih imamo pri nas!"

Pogledal sem okoli po našem svetu. Začutil sem, da ata ni več tako ponosen na svoje meline. Tudi meni so bile naenkrat manj všeč. Ni čudno, da so Žirovčev oče izrekli tisto besedo!
(Dalje prihodnjije)

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

vabi vse člane in prijatelje na

MATERINSKI VEČER

SOBOTA — 19. MAJA

Masonic Hall, Merrylands (vogal Pitt & McFarlane Streets)

Najprej bodo naši otroci priredili proslavo mamicam,

po nastopu pa bo ZABAVA S PLESOM.

Igra priznati orkester "JADRAN"

Za jedačo bo obilno preskrbljeno, pijačo pa prinesite s seboj!

VABLJENI!

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Fr. Bernard Ambrožič O.F.M.
6 Wentworth Street, Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

SLUŽBE BOŽJE

20. maja, 5. velikonočna nedelja. Bernadin, redovnik.
9.30 Merrylands
27. maja, 6. velikonočna nedelja. Avgustin, škof.
9.30 Merrylands
12.00 opoldan, Horsley Park, sv. maša in šmarnična pobožnost s petimi litanijami.
31. maja, četrtek, VNEBOHOD (zapovedan praznik).
7.30 zvečer, Merrylands, sv. maša, nato zaključek šmarnične pobožnosti.
3. junija, 7. velikonočna nedelja.
9.30 Merrylands
10. junija, BINKOŠTI (PRIHOD SV. DUHA).
9.30 Merrylands
5.00 popoldan, Wollongong.
17. junija, SVETA TROJICA.
9.30 Merrylands
6.00 zvečer, Canberra (Garran).

Petek in sobota, 1. in 2. junija, sta prva v mesecu. Služba božja v Merrylandsu ob pol osmi uri zvečer. Obkrat po maši pobožnost kot običajno na ta dva dneva. Isto je vsako soboto večerna maša ob pol osmih, pri kateri lahko opravite nedeljsko dolžnost.

ŠMARNIČNA POBOŽNOST v majniku je v Merrylandsu vsako soboto po večerni sv. maši. Poleg tega tudi v nedelje, 27. maja, v Horsley Parku po opoldanski sv. maši. Pri tej maši sodeluje mešani pevski zbor. Bodo tudi **pete litanije Matere božje**. Nato pa bo sledil piknik in razvedrilo ob domači muziki, hrani in pijači. — Zaključek šmarnične pobožnosti pa bo v Merrylandsu na Vnebohoda, v četrtek, 31. maja po večerni sv. maši. Lepo je, če bi naše družine po možnosti tudi po domovih imele šmarnično pobožnost vsak večer pred kipom ali sliko Matere božje. Včasih smo to lepo navado v domovini skrbno držali in nikdar ni manjkalo svežega cvetja pri Marijini podobi. Če smo je mogli, smo šli k šmarnični pobožnosti vsak dan, kar je edinstvena navada v našem narodu. Če pa ne, smo

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

pa vsaj doma pomolili in počastili nebeško Mater Marijo. Skušajmo tudi v tujini to lepo navado nadaljevati in jo predajmo kot dragoceno dediščino svojim otrokom.

POROKE

Ivan Gerič iz Postojne in Helen Škrinjar iz Jesenic. Priči sta bila Jaroslav in Marija Kokl — 14. aprila 1973.

Jože Benk, Gornji Lovič in Ljuba Bilič, Humac-Ljubuški. Priči sta bila Jože in Marija Klamer — 14. aprila 1973.

Viktor Bergine iz Gorice in Bosiljka Pavlovič iz Toponice. Priči sta bila Alojz Fred in Milka Pahor — 19. aprila 1973.

Rudolf Korpar iz Hrastovca (župnija Zavrč) in Kristina Zver, Odranci. Priči sta bila Jože Kavaš in Stanko Kolar — 28. aprila 1973.

KRSTI

Belinda Elizabeth Korošec, Campbelltown. Oče Franc, mati Barbara, roj. Borštnik. Botrovala sta Štefan in Ana Šernek — 22. aprila 1973.

Pavel Andrej Rebec, Hurstville. Oče Alojz, mati Patricia, roj. Johnson. Botrovala sta Stanko in Olga Vatevec — 29. aprila 1973.

Brigita Žigon, Busby. Oče Ivan Stojan inž. Žigon, mati Hella, roj. Peine. Botra je bila Pavla Zele. — 29. aprila 1973.

Vse gornje poroke in krsti so bili opravljeni v slovenski cerkvi v Merrylandsu.

VELIKONOČNI PRAZNIKI so za nami. Že cvetna ali oljčna nedelja je privabila veliko število rojakov iz vseh delov Sydneya. Tudi živčava otrok je bilo dosti. Ti so imeli butarice. Nekateri so jih sami doma napravili pod vodstvom staršev, drugi pa so jih izdelali pod vodstvom gđe. Vodopivec en dan prej v Cabramatti. Blagoslov butaric in drugega zelenja se je izvršil na dvorišču za sestrsko hišo. Pevski zbor je zopet

Še ena slika z dneva
blagoslovitve cerkve sv.
Rafaela v Sydneyu.
Škof pri molitvah blagoslova
pred vhodom v cerkev.

s svojim petjem povzdignil svečanost. Razvila se je procesija v cerkev in s kora je zadonela veličastna himna na čast Kristusu Kralju. — Pri obredu velikega tedna je bila lepa udeležba. Boljša kot lani. Na veliki četrtek je po maši dosti rojakov ostalo še za molitveno uro za blagor domovine. Na veliki petek so rojaki napolnili cerkev v Leichhardt in še v Merrylandsu. Veliko sobotna vigilija je tudi imela lep obisk. Po dolgih, a kaj pomenljivih obredih je sledila sv. maša velikonočne vigilije, ko so se zvonovi zopet oglasili in je zaorilo petje aleluje in naših prelepih velikonočnih pesmi. Pevski zbor znova zasluži priznanje za lepo petje. — Na velikonočno nedeljo je bila pri obeh sv. mašah cerkev premajhna. Posebno pri drugi službi božji, ko je prepeval mešani zbor pod vodstvom g. Klakočerja, je bilo menda prav toliko ljudi zunaj kot znotraj. Pravtako so rojaki v Wollongongu v obilnem številu prišli k popoldanski maši v Villa Maria kapelo. Tudi pri njih ni manjkalo velikonočnih pesmi.

“**PIRHOVANJE**” na velikonočni ponedeljek je prineslo gradbenemu fondu \$571.23. Za to gre zahvala našim rojakom, ki se redno udeležujejo te prireditve. Predvsem pa gospem in sestram, ki so spekle potice, pripravile pisanice, kuhale in stregle, darovale dobitke za loterijo in vsem ostalim, ki so kakorkoli pomagali k uspehu. Doprinos je shranjen na banki in pripravljen za odplačilo dolga v septembru. Ta odplačila so vsakih šest mesecev po \$2440.

Naslednja **DRUŽABNA PRIREDITEV** bo v soboto, 9. junija ob pol osmi uri zvečer v O.E.S. dvorani, vogal Addleston Rd. in Wayman Pl., Merrylands. V tej dvorani smo že lansko leto imeli kolino. To pot bo dobiček za naše cerkvene zvonove v Merrylandsu, ki so že naročeni. Uliti bodo v žalcu pri Celju, v livarni “Feralit”. Matere so zopet naprošene za potice in pecivo ter pomoč pri kuhanju in serviranju. Tudi primerni dobitki za srečolov bodo dobrodošli. Nekaj po-

sameznih darov za zvonove že imamo, toda to še ni dovolj za celokupne stroške vlijanja in transporta.

PROCESIJA Sv. Rešnjega Telesa za sydneyško nadškofijo bo letos v nedeljo, 24. junija, ravno na god sv. Janeza Krstnika. Merrylands spada v severni del nadškofije. Zato se bomo zbrali skupaj z avstralskimi verniki na igrišču Westmead Boys Home (tam kot lani). Westmead železniška postaja je med Parramatto in Wentworthville. Kraj procesije je takoj pri postaji. Ker tam ne bo sv. maše, ampak le procesija, bomo za naše rojake imeli sv. mašo v Merrylandsu ob 12. uri popoldan, pred skupnim odhodom v Westmead. Kdor pa bo že zjutraj pri sv. maši, naj seveda pride naravnost v Westmead. Začetek procesije je ob 2.30 popoldan. **VSE NARODNE NOŠE IN VSI ROJAKI LEPO VABLJENI!**

Naš **KRSTNI KAMEN** (ki pa je iz kovine) že skoro pol leta služi svojemu namenu. Nisem še omenil, da je bil v celosti plačan od dobrotnikov v Melbourneju. V ta namen je p. Bazilij poslal ček za \$357 in stem pokrnil račun. Zato naj na tem mestu velja iskrena hvala p. Baziliju in darovalcem iz Melborneja. Kot znano, je izdelal krstni kamen g. Vesely iz Marrickville, ki je izdelal tudi kovinasto oblogo oltarja, večno luč, vrata krstilnice in relief sv. Rafaela na cerkvenem pročelju. Med dobrotniki naj omenim tudi sydneyški “Klub Triglav”, ki je daroval v cerkveni gradbeni fond \$100. izkupiček ob priliki blagoslovitve Triglavske zemlje 20. 1. 1973. v St. John's Parku. Iskrena hvala in Bog plačaj!

“**PROJECT COMPASSION**” v Merrylandsu je letos presegel vsa prejšnja leta. Darovi v šparovčkah so skupno znesli \$202.00. Bog plačaj vsem rojakom, odraslim in otrokom, ki so si kar pridno pritrgovali med postnim časom, da so zbrali tako lepo vsoto. “Kar ste storili kateremu izmed mojih najmanjših bratov, ste meni storili”. (Mt 25, 40)

BOG PLAČAJ vsem rojakom, ki so ob priliki velikonočnih praznikov darovali v naš cerkveni gradbeni sklad. Cerkev je sicer končana, toda treba je odplačati dolg in čimprej ga odplačamo, tem manj bo obresti. Zato je potrebno, da še naprej vztrajamo pri lepo začetem delu. Hvala tudi vsem rojakom, ki so na kakršen koli način pripomogli k praznovanju velike noči. Pevci imajo pri tem levji delež. Tudi ministranti lepo sodelujejo. Radi ministrirajo in se kar kosajo med seboj, kdo bo večkrat ministriral.

Ko smo že pri naših ministrantih, naj pa še tole povem: ob priliki sv. birme je eden vodilnih ministrantov v zakristiji vprašal škofa Leniča lepo po slovensko: "Gospod škof, koliko ministrantov pa hočeš imeti za birmo?" Pa mu je škof lepo prijazno odvrnil: "Čim več, tem lepše!" — Le recite, če niso "kerlci" naši fantje-ministrantje?! Bog daj, da bi kakšen poklic za duhovniški stan prišel iz njih vrst! Dva od njih izgledata zelo navdušena za to. Doma že sedaj precej pogosto "mašujeta" (in še precej dolgo pridigo držita). Da bi le vztrajala pri željah in jih tudi uresničila. Kaj pa mi, ali sploh molimo za duhovniške in redovniške poklice?!

Skoro bi pozabil, kar sem še hotel povedati. Zahvaliti se moram tudi vsem rojakom, ki so sestram in patru za praznike poslali čestitke, darila, hrano . . . in za mnoge druge praznične usluge. Bog naj vam vsem obilo povrne s svojimi bogatimi darovi. Za vse dobrotnike bo zopet opravljena sv. maša na Vnebohod, 31. maja.

NAŠI BOLNIKI naj bodo tudi na tem mestu omenjeni. Med njimi je gospa Genovefa Schiffler, ki si je pri čiščenju stropa, ko se je lestva pod njo nenadoma sesedla, poškodovala desno nogo v kolenu. Tako je preživela veliko noč z mavcem na nogi v bolnici v Liverpoolu. Toda Genovefo ni ta nesreča prav nič potrla. Saj je tudi na bolniški postelji dobre volje, da vse obiskovalce zabava, namesto, da bi bilo obratno. Gdč. Silvia Šajn je tudi preživela veliko noč na bolniški postelji. Prestala je operacijo na žolču v Castlewood bolnici v Petershamu. Sedaj je že doma na okrevanju. V ljubljanski bolnici pa se še vedno zdravi gospa Marija Ritlop, kamor je odšla v začetku aprila. Upamo, da je že pri boljšem zdravju. — Vsem omenjenim in neomenjenim rojakom-bolnikom želimo hitrega okrevanja in trdnega zdravlja v bodoče. Pa kakšen očenaš pomolimo zanje, da bi trpljenje lažje prenašali in se hitro pozdravili.

Jožefini Berginc se je ravno pred veliko nočjo zdravstveno stanje precej poslabšalo.

P. Bernard še tudi vedno poležava in njegovo stanje je več ali manj vedno isto. Sestram. še redno mašuje, tudi svojo "kavs-mašino" uporablja od časa do časa, drugače pa se zanima za vse, kar se godi med nami. Bolečine si odganja s tabletami. Njega še posebej vključujemo v svoje molitve, da bi nam ga Bog še dolgo ohranil!

Misli, Maj 1973

Vljudno ste vabljeni na:
DRUŽABNO PRIREDITEV
ki bo v O.E.S. dvorani,

vogal Addlestone Rd. in Wayman Pl., Merrylands
v soboto, 9. junija 1973 ob pol osmi uri zvečer.

Igra "JADRAN"

Čisti dobiček za zvonove v Merrylandsu
Dobrodošli — Nasvidenje!

Ob zadnjem obisku Wollongonga je bil pri slovenski službi božji tudi rojak **Viktor Jelerčič** iz Bistrice. Mudi se na šestmesečnem obisku svojih sinov v Wollongongu in Avstraliji. Prosil me je, naj preko "Misli" pošljem pozdrave vsem njegovim sorodnikom, znancem in prijateljem, ki jih ima obilo širom Avstralije. Trenutno se nahaja pri sinu Ferdinandu v Port Kemblu. Obiskal bo nekaj bližnjih krajev, toda vseh znancev ne bo mogel obiskati. Zato naj veljajo njim te vrstice v pozdrav!

P. Valerijan

Škof dr. Lenič med obiskom Wollongonga. Z leve na desno: dr. Mikula, dr. Klakočec, škof dr. Lenič in p. Valerijan.

SLOVENSKO DRUŠTVO

vas vljudno vabi na

PIKNIK

ki bo na slovenski zemlji,

45 Ferrers Road, Horsley Park

v nedeljo, 27. maja 1973.

Začetek s sv. mašo ob 12. uri (opoldan).
Po maši pete litanije in majska pobožnost.

Sodeluje mešani zbor

pod vodstvom g. Klakočerja.

Nato piknik in prosta zabava ob muziki,
hrani in pijači.

Nasvidenje!

Z Vseh Vetrov

RES SMO V AVSTRALIJI daleč prišli v izjavah raznih ljudi na odgovornih mestih. Človek se samo čudi, kam bo vse to pripeljalo in se upravičeno sprašuje, če smo sploh še kulturni ljudje. Za senatorja Murphyja (Attorney-General) je poroka samo "ecclesiastical garbage" — smeti in odpadki, s katerimi naj bi končali. Ta "garbage" bi rad čim prej odpravil, prav kakor je z vdorom v ASIO temeljito zamajal ves avstralski varnostni sistem. Uzakonjena naj bi bila tudi "ločitev na zahtevo" — saj drugače njegovih predlogov o novem zakonu ločitve skoraj ne moremo imenovati.

Pred nekaj dnevi pa smo brali v dnevnikih izjavo federalnega ministra Dr. Cass-a, ki podpira uzakonjenje splava z utemeljitvijo: zakon dežele naj se ravna po tem, kar večina ljudstva hoče in dela. Res me zanima, če je res kar večina avstralskega prebivalstva za splav in se le "mala grupa prenapetežev", kot trdi Dr. Cass, bori za pravico do življenja spočetega otroka. Žalostno bi bilo, če bi bilo tako. A Gallup Poll v marcu lanskega leta je dal drugačno število: le 19% je bilo za uzakonitev splava.

Izjava Dr. Cassa tudi drugače zelo šepa: če naj se zakoni enostavno spreminjajo po tem, kar hoče večina ljudi, potem menda še kraja ne bi smela biti več kaznovana, tako malo je danes poštenja na svetu. In zakone o plačevanju davkov bi morali tudi odpraviti — le kdo od državljanov je zanje? Večina stoka o visokih davkih, davčni zakon pa kljub temu stoji in se še pošteno privija . . .

DRUGAČNO IZJAVO o uzakonjenju splava je dal v teh dneh župan mesta Launceston v Tasmaniji, Dr. H. M. Fisher. Po poklicu je ginekolog, po veri nekatičan (pa tako vpijejo, da smo z ozirom na splav samo katoličani ozki in nedostopni). Predlog o uzakonitvi splava je imenoval "grozoto" in dodal: "Težko si predstavljam strašnejšo sliko mesarenja (uporabil je besedo "butchery" — Ur.) kot je splav pod pogoji predloženega uzakonjenja".

EN STOLETNIK JE MANJ na svetu, odkar so v San Franciscu pokopali našega slovenskega stoletnika Fathra Jurija Trunka. Pa je stoletnikov še vedno nekaj ostalo. Po statistiki ima Zvezna Nemška republika 11 stoletnikov na milijon prebivalcev, Francija 35, Bolgarija pa 53. Če nas številke ne varajo, jih ima največ Rusija: kar 90 na milijon prebivalcev. Gotovo naravno življenje z naravno hrano utrdi človeka in mu pomaga do večje starosti. Nedavno sem bral o neki dolini v eni južnoameriških držav, kjer žive pravi velikani po velikosti in moči, ki v večini tudi dočakajo starost nad sto let. V našem pomehkuženem modernem svetu pa je toliko umetnega v celotnem življenju — še smrt. Saj te navsezadnje pri vsem zdravju in upanju na častljivo starost še avto povozi in konča življenje, ki je vsaj upalo dočakati stoletnico . . .

Statistika pravi dalje, da je med stoletniki trikrat več žensk kot pa moških. Ker je zdravniško dokazano, da ženske povprečno žive dalje kot pa moški, nas to ne preseneča. Kvečjemu nas moške spravi v nevoljo, da hočejo ženske celo pri tem imeti — zadnjo besedo.

ZA SAMOSTANSKO ŽIVLJENJE se je odločila baletna zvezda pariške Opere, 27-letna Mireille Negre, kot so v začetku aprila objavili vsi svetovni dnevnik. Nastopala je v najtežjih baletnih vlogah in z najboljšimi baletnimi partnerji svetovnih odrov. Samo v "Ljubodjem jezeru" je nastopila kot glavna plesalka po evropskih odrih nič manj kot stošestdesetkrat. Vsa leta svoje gledališke kariere je odklanjala stotine moških občudovancev in stotine vabil na razne zabave.

Svet je zastrmel in se čudi njeni nenadni odločitvi, da postane redovnica strogega karmeličanskega reda. Njeni soplesalci pa so izjavili časnikarjem, da jih Mireille ni presenetila. Že dolgo so jo občudovali in jo spoštovali prav zaradi njene zadržane dostojnosti. In vedeli so, da ves prosti čas porablja za obiske ubogih in bolnih, kjer najde več notranje sreče kot pa v visoki družbi občudovancev.

Mireille je pred odhodom v samostan oddala svojim staršem \$40.000 svojih prihrankov, naj jih razdele v dobre namene.

V našem mrzlem in veri odtujenem času se vse to sliši kakor stoletna pravljica. In vendar je resnica, ki bo v glavah moderne mladine vzbudila marsikako vprašanje.

VELIKO AMERIŠKIH UNIVERZ ima med profesorji tudi Slovence. Najbrž pa je na prvem mestu Kentška univerza, ki je druga največja v državi Ohio in na štiriindvajsetem mestu v vsej Ameriki. Na njej poučuje kar sedem slovenskih univerzitetnih profesorjev: Perdan-Cahill, Chulik, Furla, Gobec, Jerman, Planinšek in Ressick. Tudi univerzitetni zdravstveni svetovalec, dr. Tony Adamle, je slovenskega rodu. Univerza ima v svojem bogatem sporedu študij doprinosu ameriških priseljenjskih skupin, med katerimi so zelo častno zastopani tudi Slovenci. Verjetno nobena druga univerza v ZDA ni razvila tako pester in obsežen program slovenskih študij in raziskovanj. Brez dvoma gre v tem prvo priznanje dr. Editu Gobcu, ki smo ga v MISLIH že večkrat omenili. S stalnim brskanjem in res potrpežljivim znanstvenim iskanjem je nabral za cele knjige zanimivih izsledkov o slovenski dejavnosti v ZDA. Kot se vidi, mu gre vodstvo univerze zelo na roko, saj pri takem znanstvenem delu in pri tem, da more nuditi svojim študentom številne izsledke na razpolago, tudi sama dobiva večji ugled in ime.

DESET LET JE POTEKLO letos 11. aprila, kar je papež Janez XXIII. končal in podpisal svojo znamenito socialno okrožnico "MIR NA ZEMLJI". Brez dvoma

je okrožnica vzbudila velik odmev med vsemi ljudmi dobre volje, saj je dovolj jasno pokazala, da le mir prinaša svetu svobodo in napredek. Kljub temu, da se človek v svojem bistvu ni in ne bo spremenil, je ta okrožnica le zarezala marsikatero brazdo za boljše mednarodne odnose in trdnejše pogoje miru. Zdramila je javne delavce in voditelje ter jim odkrito povedala, da obstojajo gotova moralna načela ne le za posameznika, ampak tudi za države in narode. Pavel VI. je pri avdijenci 11. aprila omenil tudi okrožnico ter dejal, da je rajni papež z njo "prav vsakega človeka dobre volje opozoril na dolžnost v svojem okolju delati za mir".

DVA NOVA ZVEZKA "Listin in aktov sv. sedeža v zvezi z drugo svetovno vojno" sta izšla. Večina gradiva je iz vatikanskih arhivov, zbrali pa so ga štirje jezuitski zgodovinarji: Francoz, Italijan, Američan in Nemec. Iz listin je lepo razvidno, da si je sv. sedež med zadnjo vojno vedno prizadeval stati nad obema vojskujočima se taboroma. Zaradi humanitarnih pobud pa je prišel večkrat v spor z eno ali drugo stranjo. Iz knjig tudi vzemo, kako se je Piju XII. posrečilo dobiti privoljenje brazilskega predsednika Vargasa za vselitev 3000 pregnanih nemških Judov. Objavljene so tudi listine, ki pričajo, kako se je papež zavzemal za omiljenje bombardiranj in kako je prav njegovo posredovanje obvarovalo mesto Rim pred uničenjem.

TISKARSKI ŠKRAT je znan po svoji hudomušnosti prav v vseh tiskarnah sveta. Niti največji in najbolj znani časopisi se ga ne morejo znebiti. V marcu je povzročil dosti smeha med rimskimi Slovenci, ko je poluradni vatikanski **Osservatore Romano** objavil z velikimi črkami naslov: **Trije novi škofje posvečeni v Sloveniji**. Šlo je za tri nove škofove na Slovaškem, dobili smo jih pa — vsaj v naslovu — Slovenci. Rimski rojaki so jih v šali že tudi kar nastavili: v Celju, v Novem mestu in v Novi Gorici.

Zamenjava Slovaške s Slovenijo se je zgodila tudi v uvodni knjigi našega letošnjega melbournskega kongresa, ki je vsebovala poleg lepih barvnih slik tudi spored kongresnih dni. Tam se pod sliko slovaškega škofa Pavla Hnilica S.J., napisali da je iz kraja Rusado, **Slovenia**. Tu smo se pa mi smejali, češ da imamo dva svoja škofa med kongresnimi gosti . . .

A s takimi napakami v tisku le marsikdo pokaže, kako malo mu je poznan slovanski svet in njegovi narodi. No ja, če hujšega ne bo . . .

ZA MODREGA SALOMONA imajo v Južni Ameriki (Rio de Janeiro) sodnika Eliezerja Rosa, ker so njegove razsodbe in kazni kaj svojevrstne, a včasih tudi res učinkovite. Ko je moral na primer soditi člana orkestra, ki je v nekem prepiru drugemu igraču poveznil boben na glavo, se je razsodba glasila: Zvečer moraš z orkestrom pred hišo svoje žrtve zaigrati eno sambo melodijo! S to podoknico je bil prepir poravnani. Ob neki drugi priliki je sodil šoferja, ker je na cesti ozmerjal prometnega stražnika. Sodnik Rosa je odločil, da mora šofer pet dni spremljati stražnika pri njegovem težavnem delu na križiščih. Tako je videl, da je tudi služba stražnika odgovorna. Po petih dneh sta postala šofer in stražnik najboljša prijatelja. — Pred leti je nekega fanta, ki je ukradel kolo, oprostil kazni in mu iz svojega žepa celo novo kolo kupil. Svojo razsodbo je utemeljil z besedami: Tudi moja največja želja v mladosti je bila imeti kolo. Toda nisem ga dobil, ker sem živel prav v taki revščini kot tale fant. . .

— Fant res ni več kradel — postal je celo duhovnik.

Takele praktične kazni bi morda res dosegle večji uspeh kot pa globa in zapor. Vsaj pri nekaterih . . .

EKUMENSTVO, EKUMENIZEM — kaj je to? Zelo otipljivo ga je razložil g. Janez Kopač, župnik v Torontu: "Ob cerkvi Brezmadežne v New Torontu je blizu skupaj več cerkva. Čisto ob cerkvi Brezmadežne meji anglikanska cerkev, na drugi strani ulice je katoliška cerkev sv. Ambroža, le malo proč prezbiterijanska, baptistovska in še United Church. Dušni pastirji vseh teh cerkva imajo ekumenskega duha. Mesečno imamo skupne sestanke in si prizadevamo, da bi vse ljudi v tem okolju prepričali, da smo si med seboj bratje in sestre v Kristusu. Na praznik Vnebohoda je bila skupna procesija po ulicah. Naredili smo postajo pred vsako cerkvijo in v njej opravili skupne molitve za edinost kristjanov." — Res sijajen primer ekumenstva! Ne sme pa napravljati vtisa, da je ena vera prav tako dobra kot druga.

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,	
189 Boundary Road,	329 6144
MALVERN,	
1382 High Street,	50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,	
505 Princes Highway, Noble Park,	546 7860
MENTONE,	
3 Station Street,	93 2460
FRANKSTON,	
232 Cranbourne Road,	781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA	

KOTIČEK NAŠIH MALIH

MATERINSKI DAN

JANEZEK, MAJDA, PA VINKO IN TONKA,
TUDI NAJMLAJŠA — V NAROČJU ŠE — ZVONKA,
MAMICI VSI SO ZA PRAZNIK VOŠČILI,
DA BODO PRIDNI, SO VSI OBLJUBILI . . .

SMEJČKA SE MAMA, SPREJEMA POZDRAVE.
VSE IMA RADA — TE KUŠTRAVE GLAVE!
V SREČI DRHTI IN JIM VRAČA POLJUBE,
NIČ PA KAJ PRIDA NE DA NA OBLJUBE . . .

P. BAZILIJ

*

DRAGI KOTIČKARJI! Kakor izgleda, bom z ugankami za vas mlajše prenehal. Še Kotiček bo šel rakom žvižgat, če boste tako grdo pozabili nanj. Z uganko, kaj predstavlja slika pri naslovu te strani, se je zopet oglasil samo Johnny Marolt, ki je tudi v prejšnji številki rešil uganko. Takole je zapisal:

Otroci na sliki se igrajo **GNULO JAJCE**. Eden z robčkom teče za hrbtli fantov, ki sedijo v krogu. Robček spusti za njim na tla. Če ta robček vidi, začne z njim teči okrog, prejšnji tekač pa sede na njegovo mesto. Če robčka ne zapazi predno tekač znova priteče do njega, mora na sredo kroga za gnilo jajce. To igro smo že večkrat igrali. Bilo je dosti smeha, ko smo se norčevali iz gnilega jajca v sredi med nami.

Gotovo ti je mama pomagala, da si tako lepo napisal, dragi Johnny. Prav, zakaj pa ne! Če bi tako storile tudi druge mamice, ne bi bil ti že drugič edini ugankar. Seveda dobiš zopet nagrado. In še žrebati te ni treba . . .

DRAGI OTROCI! Marijin mesec maj naj vam v Kotičku "galeriji" pokaže s. **MARIJO MAGDALENO ZITTERSCHLAGER**, ki je — v kolikor vemo — doslej edina sestra, ki je izšla iz slovenskih družin v Avstraliji. Znana družina Zitterschlager živi v melbournskem okraju St. Albans. **MARTA** je bila rojena v Ljubljani, kjer je končala osnovno šolo, nato pa je morala še kot majhno dekle iz domovine, ker je komunistična oblast družino pregnala v Avstrijo. Za šolo je s tem izgubila več kot eno leto. Po izselitvi v Avstralijo je obiskovala High School v Benalli, pozneje pa v zavodu "Stella Maris" v Geelongu. Leta 1954 je stopila v noviciat redovne družbe Mercy Sisters v Rossani (od tu je naša slika), učiteljšče pa je dovršila v Ascot Vale. Izpolnila se ji je iskrena želja: postati re-

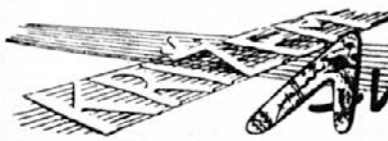
dovnica in vzgojiteljica mladine. Njene učiteljske postojanke so bile: Coburg, Kilmore, Kyneton, Cobram. Tudi v Tasmaniji je bila nekaj časa, zdaj pa je zopet v Melbournu in poučuje v Fitzroyu. Seveda svojega materinega jezika še ni pozabila.

V času letošnjega evharističnega kongresa je bila zaposlena v stolnici sv. Patrika. Kardinal Knox se ji je osebno zahvalil za vestno službo, fotograf dnevnika "The Sun" pa jo je tudi ujel in objavil njeno sliko na delu pri glavnem oltarju.

Dne 3. maja je s. Marija Magdalena praznovala svoj 39. rojstni dan. Naj ji Bog da zdravja in jo blagoslovja v dvajsetem letu redovnega življenja.

Kdaj bomo lahko zapisali, da se je spet katera slovenskih deklet odločila za službo Bogu?

Dragi Kotičkarji! Tudi jaz bi se rad enkrat oglasil v Kotičku, ki je od nas mlajših. Za velikonočne praznike sem tukaj v mestu na počitnicah pri svoji teti, drugače pa živi naša družina zunaj na farmi, daleč od visokih hiš in tudi od drugih slovenskih otrok. Doma govorimo slovensko, le našemu psu moramo po angleško povedati, ker smo ga dobili od soseda in ne zna slovensko. Če bi bil vedno pri teti, bi hodil v slovensko šolo. Mama me uči in se mi smeje, ko vse narobe napišem. Ko bom velik, bom pilot in bom ata in mamó peljal v Slovenijo. Potem mami ne bo več dolčas. — Mark Saje, Sydney, N.S. W.

Avstralske Slovenije

BALMAIN, N.S.W. — Prav je, da se v MISLIH spomnimo še enega letošnjega jubileja, četudi je že za nami. Pa saj pravijo, da boljše pozno kot pa nikoli! — Dne 26. januarja letos je vsem sydneyskim Slovincem dobro poznani oče Anton Švigel praznoval 50-letnico zakonskega življenja. Okoliščine so pač zahtevale, da je ta svoj zlati jubilej obhajal le v krogu svojih štirih sinov, ki žive z njim v sydneyskem okraju Croydon. Njegova zakonska družica živi doma v Bezovljaku pri Begunjah na Dolenjskem. Vojna vihra je leta 1945 očeta Švigla odrgala od rodne zemlje in ga pognala preko meje v Italijo, nato pa v izseljenstvo. Naselil se je v Argentini, kjer je živel vse do leta 1961. Želja, da bi bil vsaj s sinovi, ga je pripeljala v Avstralijo.

Oče Švigel je vzgojil številno družino, saj se je v njegovi družini rodilo devet otrok, od katerih jih živi še osem. Štirje sinovi so v Avstraliji, kot sem zgoraj omenila. A nič čudnega, da našega jubilara srce vedno bolj vleče k svoji ženi in otrokom v domovini, katerih dolga leta ni videl. Tudi lepo Slovenijo bi še rad videl. Zato se bo kmalu poslovil od Avstralije, mi pa mu želimo srečno pot in še mnogo let zadovoljnega in zdravega življenja v domačem kraju. — **Angelca Lilija.**

ADELAIDE, S.A. — Upravni odbor našega Slovenskega kluba je za prvi april ob treh popoldne sklical v svoji dvorani (West Hindmarsh) **Izredni občni zbor.** Kot dnevni red je v vabilu navedel spremembo in dopolnitev klubskih pravil in pa slučajnosti. Vabilo je že tudi vsebovalo angleško besedilo ene spremembe in treh dopolnil k naših pravilom. Vsakdo, ki malo pozna ozadje, pa je lahko vedel, da gre v glavnem za drugo točko — dodatek k pravilom, ki se v angleščini glasi: **Any member who holds office in any political organisation or religious denomination, is not eligible to serve on the Committee of the Club.** Zbor sam je pokazal, da se nismo motili: preprečiti je treba v pravilih, da bi kdaj koli izseljenski duhovnik prišel v odbor, vse drugo je bila postranska zadeva . . .

Od menda 240 članov se nas je zbralo okrog 50 in med potekom zбора jih je prišlo še nekaj. Ostali člani so ostali doma: eni iz nezainteresiranosti, drugi zato, ker se boje grobih izpadov nekaterih, kar je pri naših zborovanjih žal običajna zadeva. Predsednik je začel nekako boječe, pa se je pozneje bolj okorajžil in je vodil zbor še dosti dostojno in pošteno, pokazal pa se je premalo odločen proti onim članom, ki so neprestano dostavljali žaljive zbadljivke in z neotesanimi pripombami motili potek debate.

Da je druga točka naletela na precejšen odpor, je razumljivo, in upravičeni ugovori so leteli od vseh strani. Žal je vsaka pametna beseda naletela na surovost

in neosnovane očitke. Po enournem prerekanju smo glasovali vsako točko posebej: vse, tudi druga, so bile sprejete z veliko večino, kar me je osebno močno iznenadilo. Slovenci smo čudni patroni. Kričati še znamo, ko pa gre za dvig roke, nam upade pogum, da bi odločno pokazali svoje mnenje. Tega tudi pri našem zboru ne morem razumeti.

Odkrito mislim, da je bil naš izredni občni zbor potrata časa in je napravil več škode kot koristi. Kolikor poznam naše razmere, ne grozi klubu nobena nevarnost od katere koli politične stranke naše nove dežele. Še manj pa bi se morali bati osebe, "**ki ima službo v kaki verski denominaciji**" (da gre za plačano službo, ne zgolj za kako mežnarjenje, nam je bilo razloženo) torej **izseljenskega duhovnika**, proti kateremu je bila očitno ta sprememba pravil sestavljena. Izseljenski duhovnik je tudi kulturni delavec. Odbor je pokazal malo želje po kulturi, če mu že za vero ni mar. Da je pri vsem tem naš izseljenski duhovnik celo ustanovitelj Adelajdskega kluba, vemo vsi stari člani: on je na svojo roko pred mnogimi leti sklical po maši ustanovni sestanek, prikazal nujnost organizirane povezave za ohranitev slovenstva in klub se je rodil. Pa v očeve odbora pater že več let še članstva ni vreden — čemu bi se zdaj bali, da bi prišel v odbor?

Mislim, da je edina resnična nevarnost za naše društvo to, da bo Klub z Domom vred brez kulture postal navadna beznica, smrdljiva po alkoholu in tobaku. Že na tem izrednem občnem zboru sem slišal pripombe: "Ti pa tiho bodi, saj še niti dolarja nisi tu zapravil odkar dvorana stoji! . . ." Žalostno dovolj, da se pri nas narodna zavednost in pravica do besede meri po tem, koliko kozarcev je že kdo v Slovenskem domu izpraznil! Kaj bi ne bilo pametnejše, da bi odbor z ozirom na to "kulturo" dodal pravilom nekaj točk? Pa bi zelo verjetno ne bila sprejeta s tako večino kot druga točka zadnjega izrednega občnega zboru, na katero smo v Adelaidi res lahko "ponosni". — **Član N.A.**

Op. ur.: Dolgo sem razmišljal, ali naj gornje pismo objavim ali ne. Ker sem kot adelajdski izseljenski duhovnik sam prizadet, mi je bila odločitev še težja. A tudi molk in prenašanje nezasuženih udarcev pride človeku do vrhunca in ne rešuje problemov, daje pa kaj malo opore tistim adelajdskim rojakom, ki pri tem sami trpe. V svobodni zemlji smo — odkrito in brez hinavščine si pogledjmo iz obraza v obraz!

Strah ima res velike oči. Razna podtikanja in klevete jih žal napravijo še večje. Pa so nas že kot otroke očili, da je strah znotraj votel, zunaj ga pa nič ni. Bodimo vendar trezni možje, če nam je za običajno pravico in resnico ter zdravo skupnost in kulturo še kaj mar! Odbor naj se ne boji: pater ni imel nikoli niti želje

PHOTO STUDIO
VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,
MELBOURNE, VIC.
(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-
bele in barvne.

**POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.**

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence
in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odrpno vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

Govorimo slovensko

PAUL NIKOLICH

niti namena priti v odbor Kluba. Kdor je bil na ustanovnem sestanku dne 24. marca 1957, se bo morda še spomnil, da sem že takrat odklonil vsako odborniško mesto. Je drugega dela in drugih skrbi dovolj.

Odboru sem lani — po skoraj štirih letih neuspešnih poskusov plačati članarino in dobiti novo člansko izkaznico — v pismu z dne 5. aprila 1972 javil, naj se me ne boji, ker nimam več namena biti niti član kluba. Pač pa sem po vsej demokratični pravici zahteval pismeno pojasnilo, po kateri točki pravil mi je bilo kot slovenskemu izseljencu, za katere je bilo društvo ustanovljeno, običajno članstvo na tihem odvzeto. Odgovora starega odbora nisem nikoli dobil, novemu odboru pa sem moral po njegovi izvolitvi poslati prepis pisma, ker se je prvo pismo "izgubilo" iz odborovega arhiva. Žal tudi od novega odbora celo po ponovnem pismu dne 17. marca letos nisem do danes dobil odgovora na svoje skromno vprašanje. Najlažji način, da se niti braniti ne morem.

Še nekaj za konec: Član N.A. omenja nekako razlago druge točke dodatka k pravilom, da "gre za plačano službo v kaki verski denominaciji". Odbor naj bo bolj previden v svoji razlagi in naj odborov žakelj tesneje zadrigne, sicer bi mu pater — če bi bil član kluba — še vedno lahko vanj ušel. Brez težav bi namreč lahko dokazal s Statutory Declaration, ki jo prizna sleherni oblast kot verodostojno izjavo pod prisego, da za vse

svoje delo kot adelaidski izseljenski duhovnik, prav vsa leta do danes, od vodstva katoliške ali katere koli verske denominacije nisem dobil še niti enega centa plače. Vidite, če bi res hotel v odbor, bi Vam tega ne izdal.

Pa brez zamere! — P. Bazilij.

PORT AUGUSTA, S.A. — V maju bom odletela na obisk v Slovenijo. Dalj časa bom ostala pri materi in sestri. Dragega očeta pa bom mogla obiskati le še na njegovem zadnjem počivališču, na blejskem pokopališču, kamor so ga položili k večnemu počitku dne 24. novembra 1970. Dočakal je lepo starost nad 83 let, pa vendar mi je zelo težko, da ni počakal mojega obiska. Tako bo obisk domovine pri vsem pričakovanju

38-8162

38-5421

SLOVENSKI FANTJE!

HRANO IN POSTELJO TER DOMAČO
POSTREŽBO DOBITE V NAŠI HIŠI:

**27 Paul Street, Bondi Junction
(Sydney)**

Priporoča se

MILENA LOCHNER

snidenj z dragimi le bolj žalosten zame.

Pošiljam naročnino z darom za sklad in se oproščam za letošnje zakasnitev. Prosim pa, da mi MISLI med mojo odsotnostjo še kar pošiljate v Port Augusto. Ko se bom vrnila, bom imela kaj čitati in bom gotovo najprej segla po njih. Po dolgih letih naročbe in rednega branja jih bom še doma verjetno težko pogrešala. Iskrene pozdrave! — **Marta Veljkovič.**

CLEVELAND, Ohio, ZDA — Nisem sicer avstralski Slovenec in ne živim v Avstraliji, a MISLI dobivam že precej let in jih z zanimanjem prebiram. Moram se Vam enkrat zahvaliti za redno izdajanje in razpo-

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

šiljanje. Malo je urednikov, ki bi toliko let urejevali s tako skrbjo list, kot ga je bolni p. Bernard. Zdi pa se mi, da se je novi urednik od njega kar dobro nalezal dovtipov, ali pa jih imata oba enako zalogo pod kapo. Čestitam, p. Bernardu pa želim zdravja in še dolgo vrsto let pokoja.

Ko sem zadnjič bral, da so MISLI zadele na loteriji, sem se kar razveselil. Ko sem bral do konca, sem bil pa razočaran. Potem sem se odpravil na banko, da napravim ček in poravnam naročnino . . .

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

**SLOVENIJA
TRAVEL CENTRE**

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

Čez dan:

72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:

1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755

Lepo pozdravljam uredništvo in vse naročnike po širni Avstraliji. Pa saj menda lahko napišem: po širnem svetu. Verjetno MISLI potujejo na vse konce sveta, ne le po Avstraliji in k meni v Cleveland. — Frank Tominc

BRISBANE, QLD. — Pa prejmite spet glas tudi iz naše nasebine, da ne boste mislili, kako smo zaspani.

Gospa Gizela Vuga je po treh težkih operacijah zopet toliko boljša, da so jo pustili iz bolnišnice. Morali so ji odstraniti levo ledvico in zdaj se ji zdravje polagoma vrača. Več kot tri mesece je bila v North Brisbane Hospital-u. Ko je zvedela, da bom pisal na MISLI, me je prosila, naj še tole pripišem: Iz srca se zahvaljuje vsem, ki so jo v teh dolgih tednih obiskovali na bolniški postelji, zanjo molili in ji prinašali cvetja ter drugih darov. Hvaležna je vsem za res tako številne obiske.

V isti bolnišnici je bilo letos še več Slovencev, pa zdravje se jim je povrnilo in so spet doma. Le 66-letni rojak **IVAN KOS** ni imel te sreče. Pol leta je hiral, dva tedna pred smrtjo pa so ga prepeljali v Mt. Olivet Hospital, kjer je 26. marca letos preminul. Pokopali smo ga 28. marca na pokopališče v Mt. Gravatt. Pokojnik je bil doma iz Kosove vasi pri Ročinju. Bratu Rudiju in njegovi družini naše iskreno sožalje! — Stanko Sivec.

Op ur.: Tudi MISLI izrekajo sožalje žalujočim. Vam Stanko pa hvala za sporočilo za našo Matico mrtvih.

Zelite domačo postrežbo po zmerni ceni in v slovenskem jeziku?

CONTINENTAL

GALA

RESTAURANT

201 Brunswick Street, FITZROY, Victoria

Vam je na razpolago vsak dan od 12 — 2

in od 5 — 9:30 — razen ob nedeljah

Za posebne prilike (poroke, krstitke, rojstne dneve, obletnice . . .) se pogovorite z lastnikom!

Prostora je za štirideset oseb.

Priporočata se

EMIL in STANISLAVA FATOVIČ

Telefon: 41 3651

ZELITE

urediti in olepšati kuhinjo ali kopalnico?
Obrnite se na domače podjetje

MARTIN ADAMIČ

8 Dixon Street, Malvern, Vic. 3144

Telefon: 50-3905

V razprodaji imamo veliko zalogo keramičnih ploščic vseh vrst po zelo zmerni ceni.

Priporočamo se za večja ali manjša dela!

REŠITEV "SVETOPISEMSKE UGANKE" PREJŠNJE ŠTEVILKE:

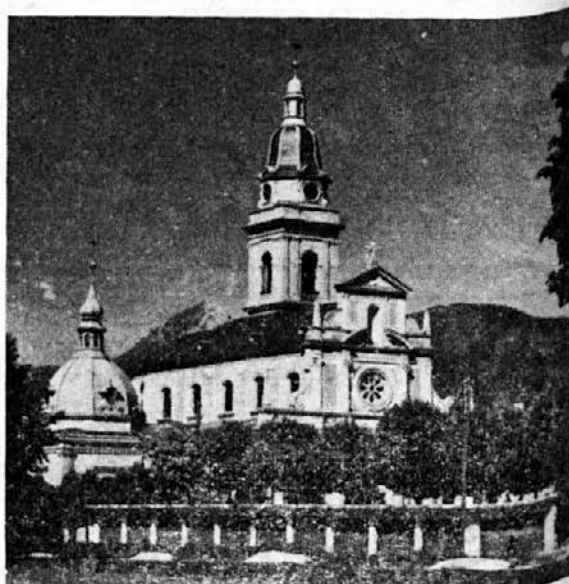
Jezusova učenca sploh nista potovala na soboto, saj je Kristus, ki se jima je na poti pridružil, vstal šele v nedeljskem jutru. Pri evangelistu Luku beremo da sta šla iz Jeruzalema "tisti prvi dan v tednu v trg Emavs" (Lk 24, 13). Torej jima sploh ni bilo treba šteti korakov, kot so to na soboto delali Judje.

Ugankarji so se ustrašili svetega pisma — a tako težka uganka spet ni bila. Pravilno so jo rešili: Vnko Jager, s. Silvestra, Ana Pirat in Anton Šimenc. Nagradjena bo Ana Pirat.

Današnja uganka pa je . . .

FOTOGRAFSKA UGANKA . . .

. . . in upam, da se vsaj te ne boste preveč ustrašili. Saj vendar tako radi gledate in zbirate fotografije. —

Katero slovensko božjo pot predstavlja ta slika? A samo uganiti ime za rešitev ni dovolj. Boste morali odgovoriti o sliki še nekaj dodatni, če boste hoteli, da bo Vaše ime žrebano za nagrado. Le kaj neki?

Rešitve pošljite najkasneje do 4. junija na uredništvo. In mnogo sreče pri reševanju! — Urednik.

Janezek je prinesel domov slabo spričevalo. Oče ga je grajal, on pa se je izgovarjal: "Kar potolaži se, ata! Jaz sem najboljši med vsemi, ki so padli."

*

"Tako si še majhen, pa si kar sam prišel v kino?" — "Da!" — "Pa si vstopnico tudi sam kupil?" — "Ne, ata jo je." — "Kje pa je tvoj ata?" — "Doma vstopnico išče."

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA"

- Nemogoče je na stare politične napake delati vedno nove smešnice.
- Če govornik govori na pamet, to še ne pomeni, da govori pametno.
- Najtežje ti ponudi roko na pomoč tisti, ki ima že polne roke.

● Ne pozabimo: tudi na novih instrumentih lahko igramo stare melodije.

● Pometati pred svojim pragom ne pomeni prašiti drugim v oči.

SLOVENSKE MESNICE
ZA WOLLONGONG, N.S.W. IN OKOLICO

TONI'S BUTCHERY

20 Lagoon St., BARRACK POINT (Tel. 95-1752)
38 Princes Highway, FAIRY MEADOW in
303A Crown St., HOSPITAL HILL, W. Wollongong

Lastnika Toni in Reinhild OBERMAN priporočata vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, šunko, slanino, sveže in prekajeno meso itd.

Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.
Prepričajte se in opozorite na nas svoje prijatelje!
Razumemo vse jezike okoliških ljudi!

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121
TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE
all tudi samo na eno stran
MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB
POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10
(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)
POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne
POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich in I. Adamič

**PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:**

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte
- urejemo rezervacije za vsa potovanja po morju in zraku — širom sveta
- izpolnujemo obrazce za potne liste, vize in druge dokumente — brezplačno.
- organiziramo prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo
- geslo naše agencije je: resnost, poštenje in sigurnost.

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:
RATKO OLIP

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

TELEFON: 86-8076

1. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
2. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte važne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot drugje. Sploh se obračajte z zaupanjem na nas po nasvete v kakršni koli zadevi. Naše izkustvo, ki smo ga nabrali tekom več kot 20 let v Avstraliji, vam bo prišlo prav.
3. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam pošljemo cenik.

Zastopnik za Victorijo
Mrs. M. PERŠIČ
40 CROMWELL STREET,
CAULFIELD, VIC., 3162
Tel.: 53-1997

Zastopnik za N.S.W.
Mr. R. OLIP
65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Queensland
Mr. J. PRIMOŽIČ
39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152